REDACTIONEEL

O.F. Vos

Na de zomervakantie valt er weer een nieuw nummer van ons verenigingsblad bij u op de mat. Boordevol verslagen van onderzoeken van leden en belangstellenden in de geschiedenis van NOF. Hoewel de copy-portefeuille van ons blad behoorlijk vol is, hoeft u niet te schromen om bijdragen in te sturen. Ook als uw onderzoek nog niet helemaal af is, is inzending mogelijk. Immers een ander kan net dat bij u ontbrekende gedeelte al hebben gevonden!! Zo'n bijdrage kan bijdragen tot samenwerking bij een bepaald geschiedkundig of genealogisch onderwerp.
Daar ons gebleken is dat de bezorging m.n. in de vakantie-periode hier en daar te wensen overliet, willen wij u vragen om, als het mis gegaan is en u de nummers 58 en/of 59 niet hebt ontvangen, dit even te melden aan de redactie.
Dit geldt evenzeer voor adreswijzigingen.
I.v.m. de decemberdrukte dient de copy, vraag en aanbod enz. voor Sneuper no 61 uiterlijk 1 november 2001 in ons bezit te zijn.

BESTUURLIJK

L. Meerema

Het bestuur houdt zich momenteel bezig met verschillende zaken:
- deelname aan de Stichting Historica Doccumensis met als doel het produceren van een verantwoorde historische uitgave over Dokkum in het Bonifatiusjaar 2004
- participatie in een werkgroep over het realiseren van een cultuur-historisch centrum. Een samenwerkingsverband tussen Bibliotheek, Museum, Archief en uiteraard de Gemeente
- organisatie van een Ledendag op zaterdag 13 april 2002. Noteert u alvast deze datum. Nadere informatie hopen we in het decembernummer te geven.

Ook hier willen we nogmaals aandacht geven aan het feit dat Reinder Postma stopt als redactielid van De Sneuper. Namens de leden dankt het Bestuur hem voor vele jaren inzet voor deze job. We hopen zijn naam nog eens tegen te komen onder een bijdrage in De Sneuper.
Graag tot ziens op woensdag 26 september 2001 om 19.45 uur in De Posthoorn te Dokkum (zie programma in vorige Sneuper).

LEDENNIEUWS

E. Smits

Nieuwe leden:

No. 241 mevr. T.Tacoma-Doornbos, Harcourt Drive 36, N1G 1J6 Guelph, Ontario (Canada). E-mail: [redacted]

FO: Vader afkomstig van Tzum en schoonmoeder uit Paesens, zelf tot het 19e jaar in Dokkum gewoond. Wil graag meer weten over deze families.

No. 242 mevr. D.Craig-Brouwer, Bruce Street 6443, V7W 2G7 West-Vancouver, British Columbia (Canada). E-mail: [redacted]

FO: Brouwer, Dijkstra, Hoekstra, Hofman, Hupperts, Merkus, de Vries, Algra, Stienstra en Wynards uit de volgende plaatsen: Dokkum, Aalsum, Anjum, Metslawier, Kooten, Mieden, Harkema en Twyzel.

No 243 dhr. B. de Vries, Willem Coxlaan 12, 3734 BW Den Dolder, E-mail [redacted]

FO: Bode Jacobs en Jacob Bodes de Vries uit Oost- en West Dongeradeel.

No 244 mevr. A.C.H.Combs, de Wiek 3, 9285 VD Buitenpost, tel: 0511-542735, E-mail: [redacted]

FO: sociale geschiedenis Dantumadeel e.o., Blumers, Boek, Breedenbach, Bruning, Pijper, Holman, Blumers, de Hoop, de Jong, van Driesum, Postma, Schoffelmeer, Beckers, Zondervan, Zwart, veelal RK-families van Duitse oorsprong. Nakomelingen van Johannes Beerns en Hendrikje Johannes, tolgaarders ca 1740 en herbergiers in het Goddeloze Tolhuis in de Valom. Familie van linnenwevers ca 1700-1850.

No 245 dhr. N.R.Donkerbroek, Zeevaartschoolstraat 17, 8881 AN West-Terschelling. tel: 0562-442866, E-mail: n.r.donkerbroek @planet.nl

FO: Wiersma's en Sytsma's van Brantgum, Wierum en Nes.

No 246 dhr. R.H.C. van Maanen, Schaepwanstraat 15, 4191 HL Geldermalsen, tel: 0345-573717, E-mail: r.h.c.van.maanen@ freeler.nl

FO: jeneverstokerijen in Nederland.

No 247 mevr. Osenga-Wennekes, Groene Specht 1, 7827 RD Emmen, tel: 0591-677429, E-mail: [redacted]

No 248 Stichting Prinselaech, t.n.v. dhr. H.J.van Vliet, Schaepmanlaan 190, 3741 VH Baarn, tel: 035-5415814, E-mail: [redacted]

FO: Prins uit Wierum en Dokkum.

No 249 Dr. R.P.E. van Dokkum, Jacob Schorerstraat 35, 9745 DC Groningen, tel: 050-5773889, E-mail: r.p.e.van.dokkum@-12move.nl.
FO: Van Dokkum (Albert Folkerts/Folkert Alberts).

No 250 dhr. J.R.Torenstra, Noordwachter 155, 1503 VP Zaandam, tel: 075-6312029, E-mail: [redacted]
FO: Klaas Freerks Toornstra en Wilhelmina Jac. Koen te Dokkum
No 251 drs. J. de Wilde, Ermerweg 110, 7812 BH Emmen, tel: 0591-612923, E-mail: [redacted]
FO: Jacob Jelles de Wilde, met name in NO-Friesland
No 252 mevr. J.Sevinga-Brouwer, Eineflecht 10, 9244 EM Beetsterzwaag, tel: 0512-382067 (leeslid).
No 253 mevr. A. van der Meer-Brouwer, Greate Leane 4, 9131 KX Ee (leeslid).
No 254 mevr. L.Sevinga-Toornstra, Heidehuzen 2, 9246 WJ Olterterp, tel: 0512-382423, E-mail: [redacted]
FO: Torenstra/ Toornstra.
No 255 mevr. M. de Vries, van Broersmastraat 6, 9291 CZ Kollum, tel: 0511-451333,
FO: Wieringa.
No 256 dhr. R.Varkevisser, Oude Bildtdijk 300, 9076 GJ St.Anna Parochie, tel: 0518-401365, E-mail: [redacted]
FO: Braak, Buursma, Dreijer, Papma en Swart uit Wonseradeel, Ferwerderadeel en Idaarderadeel.

Adreswijzigingen:

No 131 dhr. R.Jellema, Waterlelie 15, 2465 BJ Rijnsaterswoude.
No 203 dhr. P.G.Barends, Onderduikerspad 6a, 8311 PV Espel.
No 185 mevr. I.Holdinga, Luthulisingel 16, 4105 GA Culemborg, tel: 0345-510123.
No 201 dhr A.Barends, Postbus 62, 3230 AB Brielle.
No 192 dhr. F.Boomsma, Max Regerpark 6, 5144 TR Waalwijk
No 33 dhr. F.Kloostra, Harstewei 20, 9262 SM Sumar, 0511-469495

Bedankt per 1 januari 2002:

No 189 dhr. L. Prins Lethbridge. Canada

Leden die belangstelling hebben voor e-mail adressen van onze leden kunnen deze tel. of per fax aanvragen bij de ledenadministratie p/a dhr. E.Smits, tel/fax: 0519-294408.
Binnenkort willen we onze onderwerpenlijst weer opnieuw laten drukken, mocht u hierin nog aanvullingen wensen of er in opgenomen willen worden dan graag een briefje of e-mailtje.
Oude Sneupernummers vanaf no 23 (maart 1993) zijn nog te verkrijgen via bovenstaande tel/fax nummer, kosten à f 7.50 incl. porto.

VAN DER WERF(F) – DOKKUM (aanv. 6)

DAVID VAN DER WERFF

Van der Werf(f) na 1811.
Het nageslacht van Auke Lieuwes van der Werff.
Auke Lieuwes van der Werff, oudste zoon van Lieuwe Fransen van der Werff en Jietske Aukes Morrema, was tweemaal getrouwd. Het eerste huwelijk was met Rinske Piers van Nuis. Zij kregen 6 kinderen. Het tweede huwelijk van Auke was met Taetske Jans Wiersma. Zij kregen 2 kinderen.

Het nageslacht van Auke Lieuwes van der Werff en Rinske Piers van Nuis.
1. Jietske Aukes van der Werff, dochter van Auke Lieuwes van der Werff en Rinske van Nuis, werd op 10 juni 1848 in Dokkum geboren. Zij trouwde op 6 augustus 1874 aldaar met Meindert Osinga, oud 25 jaar, van beroep timmerman. Hij was een zoon van Simon Klazes Osinga, van beroep timmerman, en Trijntje Piers Bakker, beiden wonende in Dokkum.

2. Pier Aukes van der Werff, zoon van Aukes Lieuwes van der Werff en Rinske van Nuis, werd op 28 mei 1850 in Dokkum geboren. Hij was van beroep timmerman. Hij trouwde op 14 april 1876 aldaar met Antje Jacobs Sprietsma, geboren in Dokkum op 25 juni 1847, dochter van Jacob Hendriks Sprietsma, winkelier te Dokkum, en van Romkje Durks Tonninga.
Pier overleed op 10 juli 1907 in Harderwijk en Antje aldaar op 22 april 1901.

3. Grietje Aukes van der Werff werd op 3 november 1852 in ’s Hertogenbosch geboren en overleed aldaar op 6 januari 1857 op jeugdige leeftijd.

4. Maria Aukes van der Werff, dochter van Auke Lieuwes van der Werff en Rinske van Nuis, werd op 9 december 1855 in ’s Hertogenbosch geboren. Zij stierf jong, want zij overleed op 16 maart 1860 in Dokkum.

5. Joukje Aukes van der Werff, dochter van Auke Lieuwes van der Werff en Rinske van Nuis, werd op 22 augustus 1857 in ’s Hertogenbosch geboren. Zij trouwde met Lambert Jacobus Dannenberg van Dijk. Zij overleed in Zwolle op 22 januari 1929.

6. Frans Aukes van der Werff, zoon van Auke Lieuwes van der Werff en Rinske van Nuis, werd op 29 december 1865 in Dokkum geboren. Hij trouwde op 25 april 1889 in Oude Pekela met Etje Harms te Wies, die op 21 december 1864 in Oude Pekela werd geboren. Zij was een dochter van Harm te Wies en Antje Hilgenga. Het beroep van Frans Aukes was koopman. Zij kregen 7 kinderen.

1. Antje, geboren 4 juni 1890, overleden 23 maart 1891.
2. Antje, geb. 12 september 1892, overl. 7 juni 1969.
3. Auke, geb. 29 december1893, overl. 5 juni 1965.
4. Rinsana Jacobie, overl. 15 augustus 1896.
5. Jacob Harm, overl. 4 juni 1898.
6. Rinso, overl. 12 april 1900.
7. Rinso Pier, geb. 1 sept. 1902, overl. 17 febr. 1996.

Frans Aukes overleed in Groningen op 13 augustus 1933 en Etje te Wies op 29 februari 1944 in Ter Apel.

Nageslacht Auke Lieuwes van der Werff en Taetske Jans Wiersma

1.Froukje Aukes van der Werff werd op 2 november 1886 in Hantum geboren. Zij trouwt met Jacob Pijpstra, zoon van Einte Abes Pijpstra en Sieuke Johannes Buursma. Hij was op 27 januari 1862 in Metslawier geboren. Zij krijgen 3 dochters.

1. Tetje
2. Sieuke
3. Aukje

Na het overlijden van Jacob Pijpstra hertrouwt Froukje met Geert Sikkema, zoon van Hendrik Sikkema en Sjoerdje Oosterhof. Hij werd op 9 april 1890 in Hoornsterzwaag geboren en overleed op 25 september 1970 in Enkhuizen.
Froukje en Geert krijgen 4 kinderen.

1. Sjoerdje, geboren in Dokkum 16 september 1914
2. Auke, geboren in Enkhuizen
3. Hendrika, geboren in Enkhuizen
4. Anna, geboren in Enkhuizen

Froukje overlijdt op 11 oktober 1976 in Enkhuizen en Geert Sikkema overlijdt aldaar op 25 september 1970.

2.Lieuwe Aukes van der Werff, het tweede kind van Auke en Taetske, wordt in Hantum op 24 december 1888 geboren. Hij wordt van beroep eierboer in Dokkum.
Lieuwe, daarna wonende in Dantumawoude, trouwt op 1 juli 1911 aldaar met Tjitske Zijlstra, dochter van Wiebe Zijlstra en Froukje Meinsma. Tjitske wordt op 12 juni 1892 in Dokkum geboren. Zij krijgen 3 kinderen.

1. Auke Lieuwes wordt op 7 augustus 1912 in Dokkum geboren. Hij trouwt met Boukje Bosma uit Kollum. Zijn

beroep is evenals zijn vader, eierhandelaar. Auke en Boukje krijgen drie kinderen: Lieuwe, Wytske en Arie. Auke Lieuwes overlijd in Dokkum op 31 mei 1983 en Boukje op 4 december 1994 aldaar.

2. Wiebe Lieuwes, de tweede zoon wordt op 14 augustus 1914 in Dokkum geboren. Hij trouwt met Johanna Dorenbos. Hij werkt meer dan vijftig jaar bij de firma Boorsma in de Kleine Breedstraat in Dokkum. Wiebe en Johanna krijgen drie kinderen: Lieuwe, Wiebe en Tjitske.
   Wiebe Lieuwes overlijdt in Dokkum op 29 juni 1988 en Johanna aldaar op 25 juni 1999.
3. Anne Frans Lieuwes, de derde en de jongste zoon van Lieuwe Aukes en Tjitske Zijlstra, wordt op 12 december 1921 in Dokkum geboren. Hij werkt samen met zijn broer Auke en zijn vader in de eierhandel. Op 27 april 1948 trouwt hij met Zwaantje de Jong uit Hiaure. Anne Frans en Zwaantje krijgen vier kinderen: Gé, Lieuwe, Tjitske en Peter.

VAN DER WERF(F) – DOKKUM

Van der Werf(f) na 1811.
Het nageslacht van Jan Fransen van der Werf(f).
Hiervoor is een begin gemaakt met de familie-beschrijving van Jan Fransen van der Werf(f), zoon van Frans Fransen van der Werf en Baukjen Pieters Bos. In een andere aflevering is de familie beschreven van zijn vrouw, Anna Sebina van der Werf, dochter van Sake Jans van der Werf van Veenwouden en Antje Tjeerds de Vries. Het echtpaar kreeg 8 kinderen: Sake, Frans, Sjoerd, Baukje, Antje, Trijntje, Antje en Anna

Sake Jans van der Werff, de oudste, werd geboren op 20 juni 1830 in Dokkum in het huis Wijk B Gasthuisstraat no 81. Op 14 mei 1854 trouwde hij met Riestje de Vries, die op 4 november 1830 in Dantumawoude was geboren. Zij was een dochter van Cornelis Douwes de Vries en Antje Douwes Buurstra. Riestje overleed reeds op 9 maart 1855 na de geboorte van haar dochter, Anna Sebina, die kort daarna op 21 mei 1855 ook overleed. Zij woonden in de Koningstraat no. 42 in Dokkum.
Het jaar daarop hertrouwde Sake Jans in Dokkum op 27 april 1856 met Hittje Alles Steenstra, die op 12 augustus 1824 in Oudwoude was geboren. Zij was een dochter van Alle Roelofs Steenstra en Pietje Janzens.

Het beroep van Sake was timmerman. Sake en Hittje woonden met zijn ouders, Jan en Sebina, in de Oosterstraat no. 32a. Uit het huwelijk werd op 5 juli 1856 in Dokkum Anna Sibina geboren en op 3 februari 1860 een dochter, Pietje.
Zijn ouders, Jan van der Werff en Anna Sebina, woonden bij hen in tot hun vertrek naar Leeuwarden. Daar overleed Jan op 15 oktober 1865. Anna Sebina vertrok met haar jongste dochters, Antje en Anna, naar Den Haag, waar zij 7 april 1878 overleed.
Sake Jans en Hittje Steenstra woonden in 1861 een korte tijd op de Hogepol no. 163. Op 19 mei 1862 vertrokken zij met hun dochters, Anna Sibina en Pietje, naar Leeuwarden. Daar wordt in 1862 een zoon, Jan, geboren, die op 13 december 1863 overlijdt en op 6 november 1864 een zoon, die ook Jan genoemd wordt.
Hoewel alles zich daarna buiten Dokkum afspeelt, zullen we de familiegeschiedenis van Sake volledigheidshalve voltooien. Sake treedt in dienst van de Nederlandse Spoorwegen en verhuist naar Grijpskerk, dan naar Buitenpost en vervolgens naar Zuidbroek. Daar overlijdt Hittje Alles Steenstra op 9 juni 1875.
Sake Jans van der Werff hertrouwt in Zuidbroek op 16 november 1876 met Anna Herenius, die op 14 maart 1820 in Beerta was geboren. Sake gaat in november 1892 terug naar Friesland en trekt in bij zijn zoon Jan, die in Leeuwarden woont. Daar overlijdt hij op 10 juni 1893.

Jan Sakes van der Werff, op 6 november 1864 in Leeuwarden geboren, was een zoon van Sake Jans van der Werff en Hittje Steenstra. Hij was 10 jaar oud, toen zijn moeder in Grijpskerk op 9 juni 1875 overleed. Samen met zijn zusters, Anna Sibina en Pietje, verliet Jan Grijpskerk en zij vestigden zich in Hoogezand. In 1889 trouwde hij daar met Alida Maria van der Eeze, die in december 1863 in Zutphen was geboren. In 1890 werd hij brugwachter bij de Nederlandse Spoorwegen in Leeuwarden. In mei 1892 werd in Huizum een zoon met de naam Sake geboren. Zoals het bij de N.S. gebruikelijk was, volgden de overplaatsingen elkaar op. De volgende kinderen werden dan ook in verschillende standplaatsen geboren. In Groningen in 1895 Berendina Hittje en een zoon, Jan. Daarna in Zuidbroek dochter Christiena Johanna in 1901.
Daar overleed Jan Sakes van der Werff op 24 oktober 1901, bijna 37 jaar oud.

In de rubriek "Uit de oude Doos" in de *Nieuwe Dockumer Courant* zijn deze vertellingen bovendien opgenomen.

Sake Jans van der Werff, zoon van Jan Sakes van der Werff en Alida Maria van der Eeze, werd in 1892 in Huizum, gemeente Leeuwarderadeel, geboren.
Op 1 augustus 1918 trad hij in het huwelijk met Elsiena Boer, die op 23 maart 1894 in Groningen werd geboren. Zij was een dochter van Harm Boer en Grietje Ottens. Zijn beroep was handelsreiziger.
Er werden in Groningen drie kinderen geboren. Op 16 juli 1919 een zoon, Jan, en op 13 februari 1921 een dochter, Alida Maria. Op 5 febr. 1926 werd er een tweede zoon geboren die de naam kreeg van Harry Joseph Sake.
De dochter, Alida Maria van der Werff, trouwde op 19 juni 1948 in Groningen met de fotograaf en eigenaar van een fotozaak, Abraham Spier, die op 4 april 1919 in Groningen was geboren. Op 5 dec. 1979 vestigden zij zich in Anjum.
Bram Spier is de schrijver van twee boeken over Schiermonnikoog, waar zijn vader fotograaf geweest was en vele foto's in de vorm van ansichtkaarten het licht deed zien. Het eerste boek "Schiermonnikoog van vroeger" verscheen in 1988 en is uitgegeven door de "Vereniging Dorpsbelang Schiermonnikoog". Het tweede boek " Terug naar Schiermonnikoog van vroeger" verscheen in 1993 en werd uitgegeven door Atsee, Oostersingel, te Dokkum.
Bram Spier overleed op 13 juli 1993 op Schiermonnikoog.

VAN DER WERF(F) – DOKKUM

Van der Werf(f) na 1811.
De familie van Sake Tjeerds van der Werff.
Sake Tjeerds van der Werff, de bekende hotelhouder van Schiermonnikoog, werd op 31 januari 1870 in Dokkum geboren aan boord van de vastgevroren modderschuit van zijn ouders.

Het voorgeslacht. Dit komt oorspronkelijk uit Veenwouden, maar gaat omstreeks 1800 naar Aalsum en Dokkum.
Ene Jan Barts was getrouwd met ene Maaike Sakes Alberts. Zij krijgen een zoon, Sake Jans, die ± 1770 in Veenwouden wordt geboren. Hij wordt scheepstimmerman.

Op 14 oktober 1792 trouwt hij aldaar met Antje Tjeerds (de Vries).
Sake Jans neemt in 1811 de naam 'Van der Werf' aan.
Zij krijgen acht kinderen, waarvan er twee voor ons van belang zijn.

Als vijfde kind wordt op 16 juni 1802 in Aalsum een dochter geboren, die de naam krijgt van Anna Sebina Sakes van der Werf, die op 11 april 1830 in Dokkum trouwt met Jan Fransen van der Werf(f), zoon van Frans Fransen van der Werf(f) en Baukje Pieters Bos.
Het zevende kind is een zoon, die de naam krijgt van Johannes Sakes van der Werf en die in 1807 in Aalsum wordt geboren. Op 8 november 1829 trouwt Johannes Sakes in Dokkum met Trijntje Tjeerds Wassenaar, die in 1804 in St. Anna-parochie wordt geboren.
Sake Jans van der Werf overlijdt in Dokkum op 19 november 1826 en Antje Tjeerds de Vries aldaar op 18 januari 1824.

Johannes Sakes en Trijntje Tjeerds krijgen drie kinderen, waarvan de eerste twee, Janke Johannes en Sake Johannes, in Dokkum worden geboren.
Het derde kind, dat de naam krijgt van Tjeerd Johannes, wordt op 15 december 1833 in Zwaagwesteinde (Dantumadeel) geboren en hij trouwt op 6 juni 1858 in Dokkum met Berendina Bits, die op 2 maart 1834 in Dokkum werd geboren en een dochter was van Johannes Laurens Bits en Albertje Jeppes Haanstra. Zij waren schippers op een modderschuit.
Zij kregen tien kinderen, waaronder zes dochters. De eerste zes kinderen werden in Dokkum geboren, de laatste vier respectievelijk in Hallum, Driesum, Akkerwoude en Zwaagwesteinde.

Nummer zes kreeg de naam Sake Tjeerds en werd de latere roemruchte hotelier van Schiermonnikoog. Hij werd op 31 januari 1870 in Dokkum geboren.
Over de jeugd van Sake Tjeerds van der Werff, zijn tijd als schippersknecht, zijn wedervaren bij de politie en uiteindelijk zijn tijd als hotelhouder, hebben Wim Wennekes en Durk Reitsma een boek geschreven met de titel "Hotel Van der Werff, anno 1726". Dit werd uitgegeven door Thomas Rap, Staalstraat 10 te Amsterdam..
Sake Tjeerds van der Werff trouwde op 3 mei 1896 met Anna Louisa Westra van Schiermonnikoog. Zij kregen drie kinderen:

Louise Berendina Sakes
Piet Johannes Sakes
Tjeerd Johannes Sakes.

KWARTIERSTAAT VAN
WERDINA FERBLANS GORTER.

R.H. Postma (1)

-- I --

1. **Werdina Ferblans Gorter**, geboren te Dokkum op 31 januari 1842. Werdina is getrouwd te Dokkum op 1 februari 1866 met Hendrik Karst.

-- II --

2. **Johannes Bernardus Ferblans Gorter**, korenmeter en nachtwaker, geboren te Dokkum op 27 juni 1808, gedoopt aldaar op 31 juli 1808. Johannes is eerder getrouwd te Dokkum op 8 november 1832 met Rebekka Westra, geboren te Dokkum op 3 mei 1813, overleden aldaar op 1 april 1837. Johannes is getrouwd te Dokkum op 28 juli 1839 (2) met
3. **Christina Simons Coldewi Jaski**, geboren te Schiermonnikoog op 26 november 1813, wonende te Dokkum, overleden aldaar op 17 juni 1876. Uit dit huwelijk:
- Werdina Ferblans Gorter, geboren te Dokkum op 31 januari 1842, zie 1.
- Sijtske Gorter, geboren te Dokkum op 17 januari 1844, overleden te Brantgum op 7 oktober 1923. Sijtske is getrouwd te Dokkum op 23 juli 1870 met Albert Zeilmaker, sjouwerman en koopman, geboren te Dokkum op 10 oktober 1845, overleden aldaar op 20 december 1905. Albert is eerder getrouwd te Dokkum op 14 mei 1868 met Geertruida Elisabeth Gorter, geboren te Dokkum op 8 april 1846, overleden aldaar op 24 december 1869, dochter van 2.
- Geertruida Elisabeth Gorter, geboren te Dokkum op 8 april 1846.

-- III --

4. **Sjoerd Hendriks Gorter**, grutter, geboren te Kootstertille, gedoopt te Kooten op 16 april 1759, wonende te Koningstraat - Dokkum. Sjoerd is getrouwd te Dokkum op 13 mei 1787 voor de kerk met
5. **Werdina Huisinga**, gruttersche, geboren te Holwerd op 31 augustus 1766, gedoopt aldaar op 5 oktober 1766. Uit dit huwelijk:
- Sytske Gorter, geboren te Dokkum op 29 december 1787, gedoopt aldaar op 13 januari 1788, overleden voor 23 juli 1791.

- Maria Gorter, geboren te Dokkum op 15 januari 1789, gedoopt aldaar op 8 februari 1789.
- Sytske Gorter, geboren te Dokkum op 23 juli 1791, gedoopt aldaar op 31 juli 1791.
- Hendrik Gorter, geboren te Dokkum op 5 september 1793, gedoopt aldaar op 15 september 1793, overleden voor 31 mei 1798.
- Anna Gorter, geboren te Dokkum op 21 november 1795, gedoopt aldaar op 6 december 1795, overleden voor 7 oktober 1800.
- Hendrik Gorter, geboren te Dokkum op 31 mei 1798, gedoopt aldaar op 24 juni 1798.
- Anna Gorter, geboren te Dokkum op 7 oktober 1800, gedoopt aldaar op 29 oktober 1800.
- Lambertus Gorter, winkelier en serirp grutter, geboren te Dokkum op 3 juni 1803, gedoopt aldaar op 3 juli 1803. Lambertus is getrouwd te Dokkum op 24 mei 1829 met Eelkje Venema, rogge- en tarwebroodbakkersche, geboren te Bergum (?) in het jaar 1803, dochter van Pieter Venema en Elisabeth Heidelberg. Eelkje is eerder getrouwd voor 1829 met Floris Rinzes Brouwer, overleden voor 1829.
- Johannes Gorter, geboren te Dokkum op 26 januari 1806, gedoopt aldaar op 9 maart 1806, overleden voor 27 juni 1808.
- Pietje Gorter, geboren te Dokkum op 26 januari 1806, gedoopt aldaar op 9 maart 1806.
- Johannes Bernardus Ferblans Gorter, geboren te Dokkum op 27 juni 1808, gedoopt aldaar op 31 juli 1808, zie 2.

6. **Simon Jans Jaski**, kofschipper, geboren te Schiermonnikoog op 23 maart 1779, wonende aldaar, overleden aldaar op 9 april 1855. Simon is getrouwd te Schiermonnikoog op 17 februari 1805 met

7. **Elisabeth Theunis Mellema**, geboren te Frederikshaven op 19 november 1780. Uit dit huwelijk:
- Jan Toren Jaski, geboren te Schiermonnikoog op 29 augustus 1805, jong overleden.
- Christina Jaski, geboren te Frederikstad op 24 april 1807, gedoopt te Schiermonnikoog op 14 augustus 1807, jong overleden.
- Jan Toorn Jaski, geboren te Schiermonnikoog op 20 februari 1810.
- Geertruida Jaski, geboren te Schiermonnikoog op 9 februari 1812, overleden aldaar op 9 februari 1812.
- Christina Simons Coldewi Jaski, geboren te Schiermonnikoog op 26 november 1813, zie 3.
- Geertruida Elisabeth Jaski, geboren te Schiermonnikoog op 7 juli 1816.

8. **Hendrik Sjoerds**, koopman, geboren te Eestrum, gedoopt aldaar op 22 november 1722, overleden te Kootstertille voor 1770. Hendrik is getrouwd rond 1755 met
9. **Sytske Jans**, gedoopt te Drogeham / Harkema op 5 december 1734. Sytske is later getrouwd te Kooten op 9 september 1770 met Riemer Ales Gorter, geboren te Kooten (?) rond 1740.
Uit dit huwelijk:
- Jan Hendriks, gedoopt te Kooten op 11 september 1757.
- Sjoerd Hendriks Gorter, geboren te Kootstertille, gedoopt te Kooten op 16 april 1759, zie 4.
- Roel Hendriks, gedoopt te Kooten op 27 juni 1761, overleden voor 19 juni 1763.
- Roel Hendriks, gedoopt te Kooten op 19 juni 1763.
- Witte Hendriks, geboren op 28 juli 1765, gedoopt te Kooten op 25 augustus 1765.
10. **Lambertus Huizinga**, voorsanger en schoolmeester, geboren te Augustinusga in jaar 1728, wonende Surhuizum, Holwerd en Dokkum, overleden aldaar op 1 februari 1793, begraven aldaar. Lambertus is getrouwd te Harlingen op 26 november 1752 met
11. **Maria Ferblans**, geboren te Leeuwarden, gedoopt te Waalse Kerk - Leeuwarden 30 november 1727, overleden Dokkum 7 maart 1802, begraven aldaar op 16 maart 1802. Uit dit huwelijk:
- Fennigjen Huizinga, geboren te Surhuizum in het jaar 1754, overleden te Dokkum op 13 mei 1806.
- Trijntje Huizinga, geboren te Surhuizum in het jaar 1759.
- Pytje Huizinga, geboren te Surhuizum rond 1760.
- Sibrandus Huizinga, koekenbakker, geboren op 25 april 1761, wonende te Dokkum. Sibrandus is getrouwd te Dokkum op 23 december 1787 met Hiltje Eelzes Heidelberg, geboren te Veenwouden op 4 augustus 1760, dochter van Eelze Reinders en Wypkjen Ruurds Heidelberg.
- Janke Huizinga, geboren in het jaar 1764.
- Werdina Huisinga, geboren te Holwerd op 31 augustus 1766, gedoopt aldaar op 5 oktober 1766, zie 5.
- Anna Huizinga, geboren te Holwerd op 6 januari 1769, gedoopt aldaar op 29 januari 1769.
- Lucas Huizinga, geboren te Dokkum op 22 juli 1772, gedoopt aldaar op 5 augustus 1772.
- Johannes Huizinga, geboren te Dokkum op 6 oktober 1775, gedoopt aldaar op 15 oktober 1775.
- Thijs Huizinga, geboren te Dokkum op 6 oktober 1775, gedoopt aldaar op 15 oktober 1775.
12. **Johan Gottlieb Jaski**, reder en schipper, geboren te Wener - Duitsland op 11 februari 1738, overleden te Schier-

monnikoog op 22 juni 1817. Johan is getrouwd te Sloterdijk op 17 februari 1743 met
13. **Christina Simons Coldewy**, gedoopt te Schiermonnikoog op 17 februari 1743, overleden aldaar op 16 januari 1826. Uit dit huwelijk:
- Simon Jans Jaski, geboren te Schiermonnikoog op 23 maart 1779, zie 6.
14. **Teunis Mellema**, schipper, gedoopt te Schiermonnikoog op 20 september 1750. Teunis is getrouwd te Schiermonnikoog op 5 februari 1775 voor de kerk met
15. **Geertruid Borst**, gedoopt te Schiermonnikoog op 13 juni 1751. Uit dit huwelijk:
- Elisabeth Theunis Mellema, geboren te Frederikshaven op 19 november 1780, zie 7.

-- V --

16. **Sjoerd Hendriks**, boer, gedoopt te Eestrum op 19 maart 1696, overleden voor 1770. Sjoerd was gehuwd met
17. **Trijntje Jans Hiemersma**, geboren te Drogeham rond 1695, overleden te Eestrum voor 1741. Uit dit huwelijk:
- Hendrik Sjoerds, geboren te Eestrum, gedoopt aldaar op 22 november 1722, zie 8.
18. **Jan Pyters**, geboren te Drogeham rond 1710, wonende aldaar, overleden aldaar rond april 1749. Jan is getrouwd te Drogeham op 15 februari 1733 met
19. **Froukjen Wittes**, gedoopt te Drogeham op 30 oktober 1707. Uit dit huwelijk:
- Sytske Jans, gedoopt te Drogeham/Harkema op 5 december 1734, zie 9.
20. **Sybrant Huizinga**, secretaris van achtkarspelen, geboren rond 1670, overleden in maart 1729. Sybrant is getrouwd rond 1725 met
21. **Fenne Lammerts**, geboren rond 1690. Uit dit huwelijk:
- Lambertus Huizinga, geboren te Augustinusga in het jaar 1728, zie 10.
22. **Lucas Verplanck**, soldaat, afkomstig uit Leeuwarden, geboren rond 1685, wonende aldaar. Lucas is ondertrouwd te Gallileër Kerk Leeuwarden op 14 december 1709 en getrouwd aldaar op 18 maart 1710 voor de kerk met
23. **Pytjen Jans**, afkomstig uit Leeuwarden. Uit dit huwelijk:
- Adriaantje Verplanck, gedoopt te Leeuwarden op 1 augustus 1714, wonende te Droevendal te Leeuwarden. Adriaantje was gehuwd met Jan Maiburg, cathegeseermeester.
- Michiel Voorplants, gedoopt te Leeuwarden op 4 december 1716, wonende te Prinsentuin te Leeuwarden, overleden v 1721.

- Michel Vorblanc, metzelaersknegt, gedoopt te Waalse Kerk - Leeuwarden op 31 augustus 1721.
- Johannes Bernardus Ferblans, koekenbakker, diaken, raad in de vroedschap, praesiderend burgemeester van Dokkum en distillateur, geboren te Leeuwarden, gedoopt te Waalse Kerk - Leeuwarden op 17 december 1724, overleden na 1799.
- Maria Ferblans, geboren te Leeuwarden, gedoopt te Waalse Kerk - Leeuwarden op 30 november 1727, zie 11.
24. Christian Johann Köhne Von Jaski, militair, gedoopt te Germau op 3 juli 1678, overleden te Weener op 16 december 1749. Christian is getrouwd rond 1728 met
25. **Johanna Michaels**, geboren in het jaar 1692, overleden te Weener op 16 december 1772. Uit dit huwelijk:
- Johan Gottlieb Jaski, geboren te Wener - Duitsland op 11 februari 1738, zie 12.
26. **Simon Coldewy**, chirurgijn, afkomstig uit Ezinge, geboren rond 1710, wonende te Schiermonnikoog, overleden aldaar in het jaar 1771. Simon is getrouwd te Schiermonnikoog op 8 januari 1736 voor de kerk met
27. **Aafke Benjamins**, gedoopt te Kollum op 26 november 1713. Uit dit huwelijk:
- Christina Simons Coldewy, gedoopt te Schiermonnikoog op 17 februari 1743, zie 13.
28. **Haike Teunis Mellema**, molenaar, gedoopt te Schiermonnikoog op 5 augustus 1725. Haike is getrouwd te Schiermonnikoog op 10 december 1747 voor de kerk met
29. **Lolline Haikes Meijer**, gedoopt te Schiermonnikoog op 6 oktober 1719, overleden aldaar rond 1795. Uit dit huwelijk:
- Teunis Mellema, gedoopt te Schiermonnikoog op 20 september 1750, zie 14.
30. **Teen Claasen**, gedoopt te Schiermonnikoog op 14 april 1721, overleden na 1753. Teen is getrouwd te Schiermonnikoog op 24 januari 1745 voor de kerk met
31. **Lollina Feijes**, gedoopt te Schiermonnikoog op 12 april 1722. Uit dit huwelijk:
- Geertruid Borst, gedoopt te Schiermonnikoog op 13 juni 1751, zie 15.

-- VI --

32. **Hendrik Roels**, boer, geboren te Eestrum (?) rond 1660. Hendrik was gehuwd met
33. **Antje Roels**, gedoopt te Oostermeer rond 1660, overleden voor 1709. Uit dit huwelijk:
- Sjoerd Hendriks, gedoopt te Eestrum op 19 maart 1696, zie 16.
38. **Witte Jans**, gedoopt te Drogeham op 20 augustus 1682.

Witte is getrouwd Drogeham 16 januari 1707 voor de kerk met
39. **Sytske Folkes**, geboren rond 1680. Uit dit huwelijk:
- Froukjen Wittes, gedoopt te Drogeham op 30 oktober 1707, zie 19.
40. **N. Huizinga**. Zijn zonen bij een onbekende vrouw:
- Sybrant Huizinga, geboren rond 1670, zie 20.
- Sjoerd Huizinga, bode, wonende te Dokkum.
48. Ernst Köhne Von Jaski, erbherr auf polennen, geboren te Polennen in het jaar 1647, overleden rond 1710. Ernst is getrouwd te Laserkeim - Oostpruisen in het jaar 1677 met
49. **Eleonore Von Gaudecker**, geboren op 26 februari 1645, overleden in het jaar 1695. Uit dit huwelijk:
- Christian Johann Köhne Von Jaski, gedoopt te Germau op 3 juli 1678, zie 24.
50. **Corneljes Michaels**. Dochter bij een onbekende vrouw:
- Johanna Michaels, geboren in het jaar 1692, zie 25.
52. **Hermanus Coldewy**, wonende te Ezinge.
Hermanus was gehuwd met
53. **Geertruid Simons**. Uit dit huwelijk:
- Simon Coldewy, afkomstig uit Ezinge, geboren rond 1710, zie 26.
54. **Benjamin Jurjens Nauta**, grootschipper, geboren te Kollum in het jaar 1680, wonende aldaar. Benjamin was gehuwd met
55. **Christine** (?), geboren na 1680. Uit dit huwelijk:
- Aafke Benjamins, gedoopt te Kollum op 26 november 1713, zie 27.
56. **Teunis Haikes Mellema**, molenaar en burgemeester, geboren te Schiermonnikoog voor 1700. Teunis is getrouwd te Leeuwarden op 2 augustus 1720 met
57. **Elisabeth Jacobus Eileman**, gedoopt te Leeuwarden op 29 mei 1690, overleden te Schiermonnikoog na 1758. Uit dit huwelijk:
- Haike Teunis Mellema, gedoopt te Schiermonnikoog op 5 augustus 1725, zie 28.
58. **Haicke Meijer**, geboren te Schiermonnikoog rond 1680.
Haicke is getrouwd te Schiermonnikoog rond 1715 met
59. **Meins van Holst**, geboren rond 1680, overleden voor 1734.
Uit dit huwelijk:
- Lolline Haikes Meijer, gedoopt te Schiermonnikoog op 6 oktober 1719, zie 29.
60. **Claas Teensen**, geboren te Schiermonnikoog rond 1690, overleden voor 1763. Claas is getrouwd rond 1715 met
61. **Sytske Ales**, geboren rond 1690. Uit dit huwelijk:
- Teen Claasen, gedoopt te Schiermonnikoog op 14 april 1721, zie 30.
62. **Feije Claasen**, geboren te Schiermonnikoog rond 1700.

Feije is getrouwd te Schiermonnikoog rond 1718 met
63. **Geertruid Rempts**, geboren rond 1703, overleden te Schiermonnikoog op 30 november 1770. Uit dit huwelijk:
- Lollina Feijes, gedoopt te Schiermonnikoog op 12 april 1722, zie 31.

-- VII --

64. **Roel Hendriks**, geboren rond 1630. Roel is getrouwd rond 1660 met
65. **Fokje Sijes**, geboren te Eestrum (?) rond 1630, overleden voor 1682. Uit dit huwelijk:
- Hendrik Roels, geboren te Eestrum (?) rond 1660, zie 32.
66. **Roel Harmens**, geboren te Oostermeer rond 1638. Zijn dochter bij een onbekende vrouw:
- Antje Roels, gedoopt te Oostermeer rond 1660, zie 33.
76. **Jan Johannes**, geboren rond 1650. Jan is getrouwd te Drogeham op 6 januari 1672 voor de kerk met
77. **Jedts Jans**. Uit dit huwelijk:
- Witte Jans, gedoopt te Drogeham op 20 augustus 1682, zie 38.
78. **Folke Sjoerds**, geboren te Drogeham rond 1645. Zijn dochter bij een onbekende vrouw:
- Sytske Folkes, geboren rond 1680, zie 39.
96. **Georg Köhne Von Jaski**, erbherr auf polennen, geboren te Gdansk in het jaar 1618, overleden te Polennen in het jaar 1648. Georg is getrouwd te Germau in het jaar 1640 met
97. **Catharina Hässler Von Hütenpfühl**, overleden te Polennen in het jaar 1661. Uit dit huwelijk:
- Ernst Köhne Von Jaski, geboren te Polennen in het jaar 1647, zie 48.
98. **Hans Ernst Von Gaudecker**, erbherr auf Laserkeim. Hans was gehuwd met
99. **Barbara Von Quoss**, aus dem hause Schwitten. Uit dit huwelijk:
- Eleonore Von Gaudecker, geboren op 26 februari 1645, zie 49.
108. **Jurjen Jansen**, grootschipper, geboren rond 1640, wonende te Kollum, overleden aldaar rond 1693. Jurjen is getrouwd rond 1665 met
109. **Aafke Jelles**, geboren rond 1642, overleden voor 1690.
Uit dit huwelijk:
- Benjamin Jurjens Nauta, geboren te Kollum in het jaar 1680, zie 54.
112. **Hayke Mellema**, molenaar en burgemeester, geboren rond 1635, overleden te Schiermonnikoog in het jaar 1711. Hayke is getrouwd te Groningen op 3 januari 1657 met

113. **Geertruid Borst**, geboren voor 1640, overleden Schiermonnikoog rond 1720. Uit dit huwelijk:
- Teunis Haikes Mellema, geboren te Schiermonnikoog voor 1700, zie 56.
114. **Jacobus Eileman**, mr. chirurgijn, geboren te Leeuwarden in het jaar 1650. Jacobus is getrouwd te Leeuwarden op 6 mei 1688 met
115. **Apollonia van der Kooy**, geboren Leeuwarden rond 1665.
Uit dit huwelijk:
- Elisabeth Jacobus Eileman, gedoopt te Leeuwarden op 29 mei 1690, zie 57.
116. **Rempt Meijer**. Rempt was gehuwd met
117 **Trijntje Mellema**(?). Uit dit huwelijk:
- Haicke Meijer, geboren te Schiermonnikoog rond 1680, zie 58.
118. **Jacob van Holst**. Zijn dochter bij een onbekende vrouw:
- Meins van Holst, geboren rond 1680, zie 59.

-- VIII --

192 **Carl Köhne Von Jaski**, leenheer van Karwenhof, geboren te Gdansk in het jaar 1566, overleden te Karwenhof in het jaar 1643. Carl is getrouwd rond 1616 met
193. **Anna Von Bardynski**, overleden in het jaar 1661. Uit dit huwelijk:
- Georg Köhne Von Jaski, geboren te Gdansk in het jaar 1618, zie 96.
194. **George Hässler Von Hütenpfühl**, erbherr auf Hermenicken.
George was gehuwd met
195. **Maria Von Mericke**, aus dem hause Falkentschen. Uit dit huwelijk:
- Catharina Hässler Von Hütenpfühl, zie 97.
224. **Tamme Mellema**. Zijn kinderen bij een onbekende vrouw:
- Hayke Mellema, geboren rond 1635, zie 112.
- Trijntje Mellema(?), zie 117.
226. **Tonnis Borst**, geboren te Groningen rond 1600, overleden rond 1660. Tonnis was gehuwd met
227. **Geesje Hylkens**, geboren te Groningen rond 1602. Uit dit huwelijk:
- Geertruid Borst, geboren voor 1640, zie 113.
228. **Hendrik Eileman**, geboren te Leeuwarden rond 1625, overleden na 1674. Zijn zoon bij een onbekende vrouw:
- Jacobus Eileman, geboren te Leeuwarden in het jaar 1650, zie 114.
234=224. (**Tamme Mellema**) Kinderen bij een onbekende vrouw:
- Hayke Mellema, geboren rond 1635, zie 112.
- Trijntje Mellema(?), zie 117.

-- IX --

384. **Georg Köhne Von Jaski**, geboren te Gdansk in het jaar 1533, overleden aldaar op 26 april 1581. Georg is getrouwd in het jaar 1563 met
385. **Anna Lembcke**. Uit dit huwelijk:
- Carl Köhne Von Jaski, geboren te Gdansk in het jaar 1566, zie 192.
386. **Daniel Von Bardynski**. Daniel was gehuwd met
387. **Esther Kerkhorn**. Uit dit huwelijk:
- Anna Von Bardynski, zie 193.

-- X --

768. **Paul Köhne Von Jaski**, barnsteenhandelaar, geboren te Kielau in het jaar 1492, overleden te Gdansk op 9 juli 1564. Paul is getrouwd te Gdansk in het jaar 1519 met
769. **Dorothea Rosenberg**, overleden in het jaar 1537. Uit dit huwelijk:
- Georg Köhne Von Jaski, geboren te Gdansk in het jaar 1533, zie 384.
770. **Bartholomeus Lembcke**, raadsheer, schout en rechter, wonende te Gdansk. Bartholomeus was gehuwd met
771. **Gertrud Von Suchten**. Uit dit huwelijk:
- Anna Lembcke, zie 385.

-- XI --

1536. **Jan Köhne Von Jaski**, leenheer van kilau of kilabe, wonende te Kielau bij Gdansk, overleden na 1492. Jan was gehuwd met
1537. **Barbara Von Nissincki**. Uit dit huwelijk:
- Paul Köhne Von Jaski, geboren te Kielau in het jaar 1492, zie 768.
1538. **Nikolaus Rosenberg**. Nikolaus was gehuwd met
1539. **Barbara Ehler**. Uit dit huwelijk:
- Dorothea Rosenberg, zie 769.

1. Met dank aan A.P. Köhne von Jaski, R.R. van Staveren en D.A. Zeilmaker.

KWARTIERSTAAT VAN JAN LAMMERTS ODINGA

E. Smits

-- I --

1 Jan Lammerts Odinga, geboren te Tietjerk op 26 oktober 1932. Jan is getrouwd te Menaldum op 2 mei 1957, op 24-jarige leeftijd met Anneke Gerbens de Boer (24 jaar oud), geboren te Menaldum op 27 juni 1932.

-- II --

2 Lammert Jans Odinga, geboren te Weidum op 25 november 1908. Lammert is getrouwd op 23 april 1931, op 22-jarige leeftijd met

3 Tjitske Uiltjes Hornstra (22 jaar oud), geboren te Warga op 2 december 1908. Uit dit huwelijk:

- Jan Lammerts Odinga, geboren te Tietjerk op 26 oktober 1932, zie 1.
- Uiltje Lammerts Odinga, geboren te Tietjerk op 28 mei 1937. Uiltje is getrouwd op 23 december 1966, op 29-jarige leeftijd met Sietske Kramer (28 jaar oud), geboren te Kollum op 2 maart 1938.
- Jitske Lammerts Odinga, geboren te Leeuwarden op 21 september 1947, overleden te Engwierum op 16 juli 1963.

-- III --

4 Jan Doekes Odinga, geboren te Weidum op 2 maart 1883, overleden te Leeuwarden op 23 februari 1931. Jan is getrouwd op 19 mei 1906, op 23-jarige leeftijd met

5 Willemke Lammerts Kalsbeek (26 jaar oud), geboren te Hempens op 3 december 1879, overleden te Dokkum op 11 februari 1961. Uit dit huwelijk:

- Lammert Jans Odinga, geboren te Weidum op 25 november 1908, zie 2.

6 Uiltje Piers Hornstra, geboren te Wartena op 29 juli 1874, overleden te Hempens op 28 mei 1942. Uiltje is getrouwd te Grouw op 8 mei 1897, op 22-jarige leeftijd met

7 Jitske Johannes de Boer (21 jaar oud), geboren te Warga op 29 oktober 1875, overleden te Franeker op 29 januari 1952. Uit dit huwelijk:

- Tjitske Uiltjes Hornstra, geboren te Warga op 2 december 1908, zie 3.

-- IV --

8 Doeke Jans Odinga, geboren te Weidum op 28 maart 1862, overleden aldaar op 10 juli 1922. Doeke is getrouwd op 13 maart 1882, op 19-jarige leeftijd met

9 Antje Lolkes Musch (19 jaar oud), geboren te Oosterlittens in het jaar 1863. Uit dit huwelijk:
- Jan Doekes Odinga, geboren te Weidum op 2 mrt 1883, zie 4.

10 Lammert Simons Kalsbeek, geboren te Warga op 18 januari 1847, overleden te Hempens op 15 april 1927.
Lammert is getrouwd te Hempens op 21 mei 1870, op 23-jarige leeftijd met

11 Gepke Johannes Jager (22 jaar oud), geboren te Warga op 9 november 1847, overleden te Hempens op 4 december 1901.
Uit dit huwelijk:
- Willemke Lammerts Kalsbeek, geboren te Hempens op 3 december 1879, zie 5.

12 Pier Uiltjes Hornstra, geboren te Oldeboorn op 22 januari 1849, overleden te Warga op 18 maart 1895. Pier is getrouwd te Grouw op 2 april 1873, op 24-jarige leeftijd met

13 Berber Jans Kooistra (20 jaar oud), geboren te Wartena op 20 mei 1852, overleden te Warga op 28 maart 1943.
Uit dit huwelijk:
- Uiltje Piers Hornstra, geb. te Wartena 29-7-1874, zie 6.

14 Johannes Sipkes de Boer, geboren op 2 juli 1851, overleden te Warga op 20 juli 1927. Johannes is getrouwd te Grouw op 29 mei 1875, op 23-jarige leeftijd met

15 Japikje Tjisses Talsma (18 jaar oud), geboren te Warga op 24 september 1856, overleden aldaar op 7 maart 1942. Uit dit huwelijk:
- Jitske Johannes de Boer, geboren te Warga op 29 oktober 1875, zie 7.

-- V --

16 Jan Doekes Odinga, geboren te Goutum op 9 juli 1830.
Jan is getrouwd te Bd op 13 mei 1854, op 23-jarige leeftijd met

17 Dina Simons Hanewald (23 jaar oud), geboren te Workum op 4 februari 1831. Uit dit huwelijk:
- Doeke Jans Odinga, geboren te Weidum op 28-3-1862, zie 8.

18 Lolke Klazes Musch, geboren te Grouw in het jaar 1831.
Lolke is getrouwd te HO op 2 juni 1855, op 24-jarige leeftijd met

19 Gepke Jelles Hofstra (29 jr oud), geboren te Oosterlittens in het jaar 1826. Uit dit huwelijk:
- Antje Lolkes Musch, geboren te Oosterlittens in het jaar 1863, zie 9.

20 Simon Lammerts Kalsbeek, geboren te AEgum op 13 maart 1816, overleden te Warga op 19 april 1874. Simon is getrouwd op 23 mei 1841, op 25-jarige leeftijd met

21 Grietje Jacobs Talsma (21 jaar oud), geboren te Bozum op 13 april 1820, overleden te Wirdum op 19 november 1904. Uit dit huwelijk:
- Lammert Simons Kalsbeek, geboren te Warga op 18 januari 1847, zie 10.
22 Johannes Luitzens Jager, geboren in het jaar 1815. Johannes is getrouwd op 25 april 1839, op 24-jarige leeftijd met
23 Willemke Ypes Veensma, geboren te Wartena. Uit dit huwelijk:
- Gepke Johannes Jager, geboren te Warga op 9 november 1847, zie 11.
24 Uiltje Piers Hornstra, geboren te Oldeboorn op 30 augustus 1822. Uiltje is getrouwd te Wonsgeradeel op 27 augustus 1848, op 25-jarige leeftijd met
25 Joukje Willems Nijdam (23 jaar oud), geboren te Oldeboorn op 7 april 1825. Uit dit huwelijk:
- Pier Uiltjes Hornstra, geboren te Oldeboorn op 22 januari 1849, zie 12.
26 Jan Johannes Kooistra, geboren te Warga op 15 februari 1822, overleden te Wartena op 11 oktober 1891. Jan is getrouwd te Grouw op 17 mei 1849, op 27-jarige leeftijd met
27 Tjerkje Tjerks vd Woude (20 jaar oud), geboren te Warga op 4 december 1828, overleden aldaar op 21 september 1925. Uit dit huwelijk:
- Berber Jans Kooistra, geboren te Wartena op 20 mei 1852, zie 13.
28 Sipke Wopkes de Boer, geboren op 6 september 1823, overleden te Warga op 22 maart 1900. Sipke is getrouwd op 11 mei 1848, op 24-jarige leeftijd met
29 Grietje Johannes Terpstra (20 jaar oud), geboren te Warga op 8 februari 1828. Uit dit huwelijk:
- Johannes Sipkes de Boer, geboren op 2 juli 1851, zie 14.
30 Tjitze Lucas Talsma, geboren te Oudkerk op 1 december 1820, overleden te Warga op 27 november 1902. Tjitze is getrouwd op 25 januari 1855, op 34-jarige leeftijd met
31 Jitske Pieters de Jong (28 jaar oud), geboren te Huizum op 4 april 1826, overleden te Warga op 3 april 1868. Uit dit huwelijk:
- Japikje Tjisses Talsma, geboren te Warga op 24 september 1856, zie 15.

-- VI --

32 Doeke Olpherts Odinga, geboren in het jaar 1793. Doeke is getrouwd te LD op 9 november 1820, op 27-jarige leeftijd met

33 Jeltje Martens Stienstra (19 jaar oud), geboren te Goutum in het jaar 1801. Uit dit huwelijk:
- Jan Doekes Odinga, geb. te Goutum op 9 juli 1830, zie 16.
34 Simon Johannes Hanewald, geboren te Weidum in het jaar 1805. Simon is getrouwd op 28 maart 1829, op 24-jarige leeftijd met
35 Tietje Fokkens van der Ploeg (25 jaar oud), geboren te Marsum in het jaar 1804. Uit dit huwelijk:
- Dina simons Hanewald, geboren te Workum op 4 februari 1831, zie 17.
36 Klaas Jans Musch, geboren in het jaar 1794. Klaas is getrouwd te Idaarderadeel op 2 maart 1826, op 32-jarige leeftijd met
37 Baukjen Lolkes Dirksz. Uit dit huwelijk:
- Lolke klazes Musch, geb. Grouw in het jaar 1831, zie 18.
38 Jelle Gerbens Hofstra, geboren in het jaar 1793. Jelle is getrouwd te Bozum op 25 mei 1816, op 23-jarige leeftijd met
39 Antje Broers Sprongsma (25 jaar oud), geboren in het jaar 1791. Uit dit huwelijk:
- Gepke Jelles Hofstra, geboren te Oosterlittens in het jaar 1826, zie 19.
40 Lammert Ages Kalsbeek, geboren te Huizum op 3 oktober 1784, overleden te Warstiens op 17 juni 1860. Lammert was gehuwd met
41 Freerkje Simons Stienstra, overleden te Warstiens op 11 juli 1857. Uit dit huwelijk:
- Simon Lammerts Kalsbeek, geboren te AEgum op 13 maart 1816, zie 20.
42 Jacob Andles Talsma, geboren te Wirdum op 9 november 1793, overleden aldaar op 21 mei 1869. Jacob is getrouwd te Bd op 12 juni 1819, op 25-jarige leeftijd met
43 Grietje Sjoerds Algera (25 jaar oud), geboren te Mantgum op 27 mei 1794, overleden te Wirdum op 13 juni 1868. Uit dit huwelijk:
- Grietje Jacobs Talsma, geboren te Bozum op 13 april 1820, zie 21.
44 Luitzen Johannes Jager. Luitzen was gehuwd met
45 Zuster Wytses Brouwer, geboren te Tjalleberd in het jaar 1786, overleden te Wartena op 3 november 1839. Uit dit huwelijk:
- Johannes Luitzens Jager, geboren in het jaar 1815, zie 22.
46 Ype Willems Veensma, geboren te NieuweHorne in het jaar 1786, overleden te Wartena op 13 augustus 1859. Ype was gehuwd met

47 Gepke Sijbrens Schuurmans, geboren te Friens in het jaar 1785, overleden te Wartena op 4 december 1858. Uit dit huwelijk:
- Willemke Ypes Veensma, geboren te Wartena, zie 23.
48 Pier Gerrits Hornstra, geboren De Knijpe in het jaar 1799. Pier is later getrouwd te Oldeboorn op 15 mei 1836, op 37-jarige leeftijd met Antje Tjerks Bottema, dochter van Tjerk Johannes Bottema en Trijntje Sytzes. Pier is getrouwd te Oldeboorn op 8 mei 1819, op 20-jarige leeftijd (1) met
49 Stijntje Uiltjens Postma (20 jaar oud), geboren te Oldeboorn op 11 november 1798. Uit dit huwelijk:
- Gerrit Piers Hornstra, geboren op 5 mei 1820. Gerrit was gehuwd met Antje Jans Visser.
- Uiltje Piers Hornstra, geboren te Oldeboorn op 30 augustus 1822, zie 24.
- Maaike Piers Hornstra, geboren op 1 april 1828. Maaike was gehuwd met Theunis Hotses Nijdam.
- Tjerk Piers Hornstra, geboren op 2 januari 1831. Tjerk was gehuwd met Pyttje Hannes Dijkstra.
- Ybeltje Piers Hornstra, geboren op 12 december 1831. Ybeltje was gehuwd met Jacob Pijlman.
- Kornelis Piers Hornstra, geboren op 3 september 1841, overleden te Raard op 13 juni 1911. Kornelis was gehuwd met Pytje Ruurds de Groot, overleden te Raard op 30 november 1927.
50 Willem Jelmers Nijdam, geboren te Oldeboorn op 9 september 1793. Willem is getrouwd te Utingeradeel op 30 mei 1818, op 24-jarige leeftijd met
51 Hotske Reitzes de Jong (26 jaar oud), geboren te Oldeboorn op 23 december 1791. Uit dit huwelijk:
- Joukje Willems Nijdam, geboren te Oldeboorn op 7 april 1825, zie 25.
52 Johannes Sytses Kooistra, geboren te Warstiens op 14 maart 1794, overleden te Leeuwarden op 6 juni 1862. Johannes is getrouwd te Roordahuizum op 11 juni 1814, op 20-jarige leeftijd met
53 Antje Abrahams Kroodsma (23 jaar oud), geboren te Lekkum op 11 april 1791, overleden te Warga op 23 februari 1838. Uit dit huwelijk:
- Jan Johannes Kooistra, geboren te Warga op 15 februari 1822, zie 26.
54 Tjerk AEdzer van der Woude, geboren te Grouw in het jaar 1786, overleden te Warga op 3 augustus 1835. Tjerk was gehuwd met
55 Berber Dirksz, geboren te Warga op 24 april 1795. Uit dit huwelijk:

- Tjerkje Tjerks vd Woude, geboren te Warga op 4 december 1828, zie 27.
56 Wopke Martens de Boer, geboren te Warga op 24 april 1795. Wopke is getrouwd te Roordahuizum op 4 mei 1816, op 21-jarige leeftijd met
57 Trijntje Klases Kroodsma (19 jaar oud), geboren te Suawoude op 13 december 1796. Uit dit huwelijk:
- Sipke Wopkes de Boer, geboren op 6 september 1823, zie 28.
58 Johannes Freerks Terpstra, geboren te Warga op 18 maart 1799, overleden aldaar op 23 april 1860. Johannes is getrouwd te Grouw op 19 april 1827, op 28-jarige leeftijd met
59 Wytske Annes Henstra (19 jaar oud), geboren te Oldeboorn op 9 oktober 1807, overleden te Warga op 19 februari 1873.
Uit dit huwelijk:
- Grietje Johannes Terpstra, geboren te Warga op 8 februari 1828, zie 29.
60 Lucas Pieters Talsma, geboren te Hallum op 10 juni 1791. Lucas is getrouwd te Tietjerksteradeel op 21 juni 1817, op 26-jarige leeftijd met
61 Jacobje Sjoerds Speerstra (30 jaar oud), geboren te Sneek op 24 oktober 1786. Uit dit huwelijk:
- Tjitze Lucas Talsma, geboren te Oudkerk op 1 december 1820, zie 30.
62 Pieter Douwes de Jong, geboren te Oldeboorn op 24 april 1781. Pieter is getrouwd op 30 mei 1818, op 37-jarige leeftijd met
63 Sjoukje Jelmers Nijdam (23 jaar oud), geboren te Boornbergum op 19 mei 1795. Uit dit huwelijk:
- Jitske Pieters de Jong, geboren Huizum 4-4-1826, zie 31.

-- VII --

96 Gerrit Piers Hornstra, geboren te Nieuwe Horne op 11 juli 1768, overleden te BovenKnijpe op 26 april 1831. Gerrit is getrouwd op 26 juni 1795, op 26-jarige leeftijd met
97 Ybeltje Reins Bijker (26 jaar oud), geboren te Knijpe in het jaar 1769, overleden te Oldeboorn op 26 april 1831.
Uit dit huwelijk:
- Jetske Gerrits Hornstra, geb. Oldeboorn in het jaar 1797.
- Pier Gerrits Hornstra, geb. De Knijpe in 1799, zie 48.
- Rein Gerrits Hornstra, geboren De Knipe in het jaar 1801.
- Kornelis Gerrits Hornstra, geboren te Oldeboorn in 1805, overleden te 's-Hertogenbosch op 23 augustus 1832.
- Lamkjen Gerrits Hornstra, geboren De Knipe in 1809.
- Bartele Gerrits Hornstra, geboren De Knipe in 1813.
Bartele is getrouwd op 9 mei 1841, op 28-jarige leeftijd met Hyke Gerrits Santema.

98 Uiltje Jans Postma, overleden te Oldeboorn op 20 januari 1800. Uiltje is getrouwd op 29 mei 1796 met
99 Maaike Halbes. Uit dit huwelijk:
- Stijntje uiltjens Postma, geboren te Oldeboorn op 11 november 1798, zie 49.
100 Jelmer Willems Nijdam, overleden op 21 juli 1820. Jelmer is getrouwd op 9 december 1792 met
101 Joukje Linses Smeerke (28 jaar oud), geboren te Aldegea in het jaar 1764, overleden op 12 februari 1839. Uit dit huwelijk:
- Willem Jelmers Nijdam, geboren te Oldeboorn op 9 september 1793, zie 50.
102 Reitze Hotzes (de Jong). Reitze is getrouwd op 11 juni 1786 met
103 Jetske Jelles (Dijkstra). Uit dit huwelijk:
- Hotske Reitzes de Jong, geboren te Oldeboorn op 23 december 1791, zie 51.
104 Sijtse Jans Kooistra, geboren te Warga in het jaar 1756, overleden te Warstiens op 5 mei 1812. Sijtse is getrouwd te Warga op 20 oktober 1789, op 33-jarige leeftijd met
105 Jitske Johannes. Uit dit huwelijk:
- Johannes Sytses Kooistra, geboren te Warstiens op 14 maart 1794, zie 52.
106 Abraham Sietses Kroodsma, geboren te Suawoude in het jaar 1766, overleden aldaar op 15 september 1808. Abraham is getrouwd te Suawoude op 6 juni 1790, op 24-jarige leeftijd met
107 Wopkje Hendriks (23 jaar oud), geboren te Suawoude op 17 oktober 1766. Uit dit huwelijk:
- Antje Abrahams Kroodsma, geboren te Lekkum op 11 april 1791, zie 53.
108 Edzer Rienks. Edzer was gehuwd met
109 Tietje Pieters. Uit dit huwelijk:
- Tjerk AEdzer van der Woude, geboren te Grouw in het jaar 1786, zie 54.
110 Dirk Klaases. Dirk was gehuwd met
111 Japke de Vries. Uit dit huwelijk:
- Berber Dirksz, geboren te Warga op 24 april 1795, zie 55.
112 Marten Sipkes de Boer, geboren te Hempens op 2 april 1746, overleden te Wartena op 25 oktober 1807. Marten is getrouwd te Wartena op 4 mei 1777, op 31-jarige leeftijd met
113 Reino Gosses (25 jaar oud), geboren te Warga in het jaar 1752, overleden aldaar op 15 april 1820. Uit dit huwelijk:

- Wopke martens de Boer, geboren te Warga op 24 april 1795, zie 56.
114 Klaas Sytses Kroodsma, gedoopt te Warga op 22 mei 1761, overleden te Hallum op 16 februari 1836. Klaas is getrouwd te Suawoude op 16 oktober 1785, op 24-jarige leeftijd met
115 Anke Boukes (18 jaar oud), geboren te Tietjerk op 11 januari 1767. Uit dit huwelijk:
- Trijntje Klases Kroodsma, geboren te Suawoude op 13 december 1796, zie 57.
116 Freerk Johannes Terpstra, geboren te Wirdum op 4 februari 1754, overleden Warga 15 november 1828. Freerk is getrouwd te Warga op 29 juli 1787, op 33-jarige leeftijd met
117 Lamkje Jans (24 jaar oud), geboren op 15 november 1762, overleden te Warga op 21 juli 1823. Uit dit huwelijk:
- Johannes Freerks Terpstra, geboren te Warga op 18 maart 1799, zie 58.
118 Anne Jelles Henstra, geboren te Swichum op 2 september 1780, overleden te Wirdum op 6 april 1846. Anne was gehuwd met
119 Grietje Wybes van Tuin, geboren te Oudehaske op 4 oktober 1768. Uit dit huwelijk:
- Wytske Annes Henstra, geboren te Oldeboorn op 9 oktober 1807, zie 59.
120 Pieter Lukas, geboren te Hallum in het jaar 1764, overleden te Wijns op 25 maart 1826. Pieter is getrouwd te Hallum op 23 mei 1790, op 26-jarige leeftijd met
121 Tjitske Pieters (18 jaar oud), geboren te Hallum op 12 januari 1772, overleden te Leeuwarden op 16 maart 1840.
Uit dit huwelijk:
- Lucas Pieters Talsma, geboren te Hallum op 10 juni 1791, zie 60.
124 Douwe Pieters. Douwe was gehuwd met
125 Arjaantje Dirks. Uit dit huwelijk:
- Pieter Douwes de Jong, geboren te Oldeboorn op 24 april 1781, zie 62.

-- VIII --

192 Pier Gerrits. Pier is getrouwd op 3 mei 1767 met
193 Tytje Jelles Hornstra, geboren te NijeHorne. Uit dit huwelijk:
- Gerrit Piers Hornstra, geboren te Nieuwe Horne op 11 juli 1768, zie 96.
- Antje Piers. Antje was gehuwd met Hylke folkerts Wierda, geboren in het jaar 1777, overleden te Tjerkgaast in het jaar 1834.

- Jelle Piers. Jelle was gehuwd met Berber klazes de Jong, geboren te Sloten.
- Cornelis Piers.
194 Rein Hommes Bijker, geboren in het jaar 1732, overleden op 17 februari 1816. Rein is getrouwd op 18 september 1763, op 31-jarige leeftijd met
195 Jetske Bartels, geboren te Hallum. Uit dit huwelijk:
- Homme Reins Bijker, geboren in het jaar 1765, overleden op 25 april 1829.
- Ybeltje Reins Bijker, geboren te Knijpe in het jaar 1769, zie 97.
- Bartele Reins Bijker, geboren in het jaar 1775, overleden in het jaar 1824.
- Jacob Reins Bijker, geboren in het jaar 1786, overleden te Witmarsum.
- Ekke Reins Bijker, geboren in het jaar 1790, overleden in het jaar 1832.
- Wytske Reins Bijker, geboren in het jaar 1793.
- Roelofke Reins Bijker, geboren in het jaar 1797.
200 Willem Jelmers. Willem is getrouwd 17 juli 1746 met
201 Gepke Siebes. Uit dit huwelijk:
- Jelmer willems Nijdam, zie 100.
202 Linse Johannes. Linse was gehuwd met
203 Sjoukje Bartels. Uit dit huwelijk:
- Joukje Linses Smeerke, geboren te Aldegea in het jaar 1764, zie 101.
204 Hotze Tettes. Hotze is getrouwd op 17 maart 1745 met
205 Gerbrich Wytzes. Uit dit huwelijk:
- Reitze Hotzes (de Jong), zie 102.
212 Sietze Klaases. Sietze was gehuwd met
213 Antje Abrahams. Uit dit huwelijk:
- Abraham sietses Kroodsma, geboren te Suawoude in het jaar 1766, zie 106.
214 Hendrik Alles. Hendrik was gehuwd met
215 Jetske Klaases. Uit dit huwelijk:
- Wopkje Hendriks, geboren te Suawoude op 17 oktober 1766, zie 107.
224 Sipke martens (de Boer). Sipke was gehuwd met
225 Aaltje Martens. Uit dit huwelijk:
- Marten sipkes de Boer, geboren te Hempens op 2 april 1746, zie 112.
226 Gosse Jochums. Gosse was gehuwd met
227 Richtje Jacobs. Uit dit huwelijk:
- Reino Gosses, geboren te Warga in het jaar 1752, zie 113.
228 Sietse Klaases. Sietse was gehuwd met
229 Antje Abrahams. Uit dit huwelijk:

- Klaas sytses Kroodsma, gedoopt te Warga op 22 mei 1761, zie 114.
230 Bouke Melles. Bouke was gehuwd met
231 Corneliske Cornelis. Uit dit huwelijk:
- Anke Boukes, geb. te Tietjerk op 11 januari 1767, zie 115.
232 Johannes Johannes. Johannes was gehuwd met
233 Antje Freerks. Uit dit huwelijk:
- Freerk Johannes Terpstra, geboren te Wirdum op 4 februari 1754, zie 116.
234 Jan Harmens. Jan was gehuwd met
235 Grietje Sietses. Uit dit huwelijk:
- Lamkje Jans, geboren op 15 november 1762, zie 117.
236 Jelle Annes Henstra. Jelle was gehuwd met
237 Janke Jacobs Ruigjes. Uit dit huwelijk:
- Anne Jelles Henstra, geboren te Swichum op 2 september 1780, zie 118.
238 Wybe Pieters van Tuin. Wybe was gehuwd met
239 Wytske Feddes. Uit dit huwelijk:
- Grietje wybe van Tuin, geboren te Oudehaske op 4 oktober 1768, zie 119.
240 Lucas Pieters. Lucas was gehuwd met
241 Elske Harmens. Uit dit huwelijk:
- Pieter Lukas, geboren te Hallum in het jaar 1764, zie 120.
242 Pieter Andries. Pieter was gehuwd met
243 Maaike Tjitzes. Uit dit huwelijk:
- Tjitske Pieters, geb. te Hallum op 12 jan. 1772, zie 121.

-- IX --

384 Gerrit Cornelis. Gerrit is getrouwd in 1718 met
385 Lamkjen Piers, geb. te NijeHorne. Uit dit huwelijk:
- Pier Gerrits, zie 192.
- Wytske Gerrits. - Antje Gerrits. - Cornelis Gerrits.
388 Homme Reins. Homme is getrouwd in het jaar 1730 met
389 Roelofke Annes. Uit dit huwelijk:
- Rein Hommes Bijker, geboren in het jaar 1732, zie 194.

-- X --

768 Cornelis Gerrits. Cornelis is getrouwd op 16 november 1690 met
769 Wytske Hendriks, geboren te Heerenveen. Uit dit huwelijk:
- Gerrit Cornelis, zie 384.
770 Pier Hessels. Zijn kinderen bij een onbekende vrouw:
- Lamkjen Piers, geboren te NijeHorne, zie 385.
- Jelle Piers. - Sytze Piers. - Imke Piers, overleden te Nijehoarne op 15 juni 1739. - Grietje Piers.

DE GENEESKUNDIGE SITUATIE IN DOKKUM van de 16e tot de 20e eeuw. (deel 6)

L. Meerema

Naast de meer dan 120 medicinae doctores in deze periode waren er ook meer dan 150 chirurgijns. Sommigen hadden een goed bestaan, van anderen wordt vermeld dat de situatie vrij sober was. Soms worden slechts enkele feiten vermeld, in andere gevallen zijn meer gegevens over bepaalde chirurgijns in de archieven te vinden.

Enkele chirurgijns heb ik eruit gelicht:
De eerste chirurgijn die in de archieven wordt genoemd is: Mr. Albert Tiaardsz, 13 October 1586, chirurgijn/barbier. Hij is geboren te Leeuwarden. Hij wordt burger van de stad op 5 Januari 1587 en betaalt hiervoor: 1½ cg. (1.
Als chirurgus ontvangt hij 18 Libra van het Weeshuis. (2.
Ook in 1591 ontvangt hij bepaalde bedragen. (3/4.
Mr. Albert Tjaerds chirurgijn heeft ordonnantie ter somma van twaelff gulden ter causa van meisterloon voor het cureren van diversche soldaten, alhier dorch het verschiven van sijn Excellentie gecureert. fa(cit) 12-0-0. 21 Augustus 1591.

Op 15 Julij 1592 ontvangt hij (A.T. zn. de Wilde) ter somma van thien car. gulden van het cureren van een schamele vrouw.
1648: Albert Tjaards: voor medicijnen en meysterloon: 34-3-0. (5.

Vóór hem komen we de namen tegen van Jan Durx, barbier (October 1572), Jan barbier onder 't Raadhuis (24 Juli 1577) en Evert Sijmens chirurgijn/barbier (1578). (6.

Vele namen passeren de revue van wie we alleen weten dat ze of in dienst van de stad, of in dienst van het Weeshuis stonden.
Naast de verzorging van zieke armen en wezen werden ook chirurgische ingrepen uitgevoerd:
4 April 1597: Meester Evert Jacobszn. met 'd andere chirurgijns medegedaen hebbende over die cure van een jonge in het gasthuis wesende die het ene been is offgeset ende het ander gecureert hebbende ordonnantie ter somma van vijff en sestich car:gulden t'samen 65-0-0. (7.
Op 6 Jan. 1602 heeft Botte Wielsma, chirurgijn, 24-2-0 ontvangen. (8.

Hij wordt benoemd aan het Weeshuis van May 1607 tot May 1608 en ontvangt twee maal 130-0-0. (8. Ook ontvangt hij in die jaren 4-0-0 en 36-16-12 voor drankjes en medische hulp in het Weeshuis.

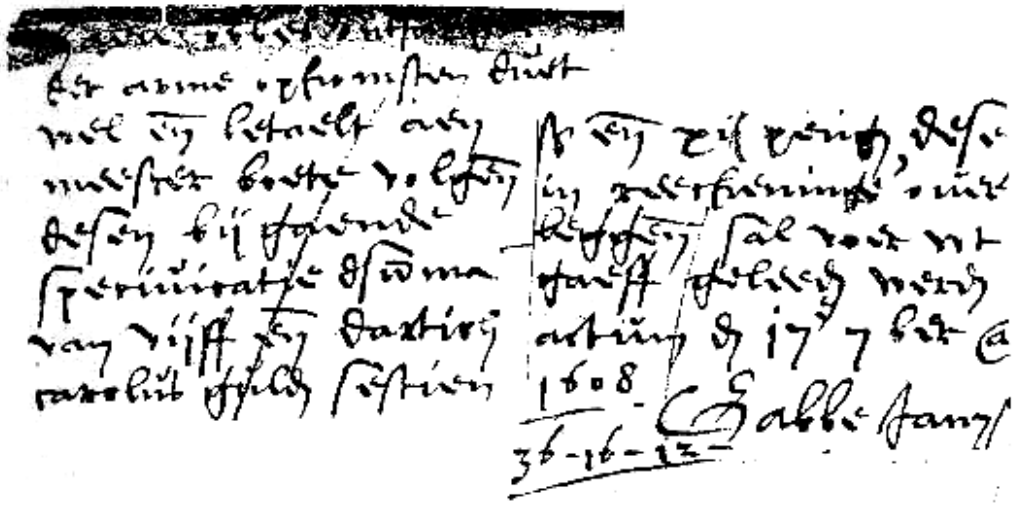

Plaatje 6.
Transcriptie:
Haaie Obbes ontvangen der arme op(in)komsten wel ende betaalt aan meester botte volgens desden bijgande specivicatie ter summa van vijff en dartig carolus gulden sesten stuivers ende 12 penn desen reckeninge over leggende sal voer utgaaf geleeden werden, actum den 17 7ber 1608 Gabe Jansz

Mr. Gerrit Nederhof, chirurgus geboren te Amsterdam, krijgt op 14 May 1673 het burgerrecht. Hij betaalt hiervoor 1-0-0. (9.
In de volgende jaren ontvangt hij voor medicamenten en meesterloon van het Weeshuis 2-6 en 5-0-0.
De 2de Januari 1688 houden de Grootschippers hun gildemaaltijd. Ze rijden met een sloep, getrokken door 4 paarden door de stad. Voerman is Minse Minses; deze heeft moeite met een soldaat die niet van de sloep af wil blijven. Soldaat wordt met een zweep gestraft maar wordt daarover zo kwaad, dat hij zich voorneemt één van de bootslui te doorsteken wie het ook is. Het lot treft Jan Bontekoe, de stuurman. Hij wordt met een driekante steek in het hart geraakt en naar de wondheeler Gerrit Neederhof gebracht.

De dader vlucht, met verlies van zijn hoed, naar huis. De gewonde wordt na behandeling naar het huis van zijn zuster gebracht en overlijdt na enige tijd. De dader is naar Oost-Indië vertrokken en daar in 1703 overleden. (10.

Folkert Snip.

Hij is in 1733 te Dokkum geboren en liet zich op 15 September 1750 te Franeker als student inschrijven. Hij volgde de colleges o.a. van Prof. Camper in de geneeskunde.
Hij promoveerde op een proefschrift getiteld: Dissertatio de Hydropeis per Chiurgiam Curatione. Vervolgens zette hij zijn studie voort in Frankrijk. Snip schrijft in 1761 een verhandeling over de verwijdering van blaasstenen volgens een operatietechniek die hij van de bekende chirurg Le Cat in Frankrijk had geleerd. Teruggekeerd vestigt Snip zich in zijn geboorteplaats om hier de geneeskundige praktijk uit te oefenen. Hij wordt op 29 Juni 1762 als hoogleraar in de Anatomie en Chirurgie te Amsterdam benoemd. In de rij der Praelectores van het Atheneum Illustre neemt hij een weinig opvallende plaats in; van hem is noch een portret, noch een antomische les geschilderd of getekend. Er was in zijn tijd reeds sprake van een periode van verval van het chirurgijns-gilde in Amsterdam.

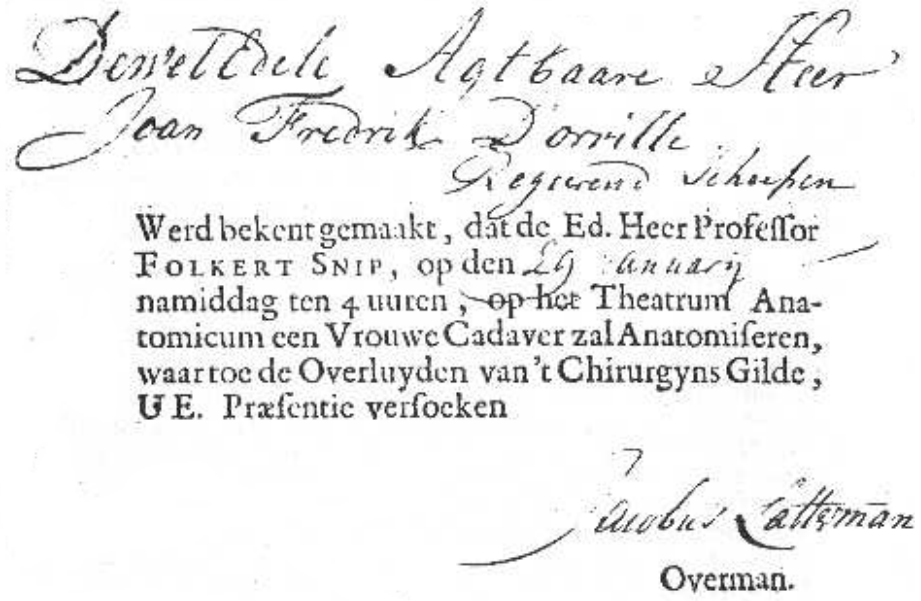
Dewelledele Agtbaare Heer
Joan Frederik Dorville
Regeerend Schoepen

Werd bekent gemaakt, dat de Ed. Heer Professor FOLKERT SNIP, op den 29 Januarij namiddag ten 4 uuren, ~~op het~~ Theatrum Anatomicum een Vrouwe Cadaver zal Anatomiseren, waartoe de Overluyden van't Chirurgyns Gilde, U E. Præsentie versoeken

Jacobus Lattemann
Overman.

Plaatje 7.

Hij houdt zijn inaugurele rede op 2 Mei 1763, maar het blijkt dat hij zijn professorale taak niet zo ernstig heeft genomen. Op 15 Juni 1767 hebben de overlieden, hoewel op collegiale toon, de nieuwe hoogleraar gepolst, wanneer hij met zijn lessen zal beginnen. Als hij een jaar later nog geen aanstalten heeft gemaakt stuurt het Gilde een vrij scherp gestelde brief waarin zij opmerken 'dat ZEd's wederkomst zeedert een geruyme tijdt door de overlieden gewenst zynde en tot nog toe het geluk niet kunnende hebben, de meenigvuldige proevelingen en uytstellingen door UwEd's absentie ons ambraseeren en van ter zyde door een van de Heeren Inspectores van het Collegium Medicum Uw Ed. indis-positie verstaan hebbende; was ons vriendelyk versoek UwEd. praecies konde bepaalen op welk tyt UwEd. in de stadt zout zyn om daarna d'ordres omtrent gemelde proevelingen te schikken.'
De brief mist zijn uitwerking niet want Snip zendt een antwoord dat luidt: 'Mijnheeren, toen ik de eer had Uw letteren te ontvangen was ik voornemens deze aan UwEd te adresseeren. Indien de proevelingen presseeren, versoek maar voort te vaaren zullende genoegen neemen in alles wat UeEd. zullen approbeeren en improbeeren: indien deselve kunnen wagten ben ik voornemens de 26e van Harlingen te vertrekken en dus denkelijk den 27e of 28e te Amsterdam te zyn. Dokkum, 13 Mei 1768'.
Snip kwam echter eerder terug 'omreeden van d'aanstaande aankomst van zyn hoogheid de Prince van Orange.'
Waarschijnlijk was hij als hoogleraar en praelector uitgenodigd voor één van de vele ontvangsten bij het bezoek van de Prins.
Of Snip zijn leven heeft gebeterd en meer aandacht is gaan besteden aan de taak van hoogleraar blijft een vraag.
Hij overlijdt plotseling op de avond van 25 Juni 1771.
Hij publiceerde 'Over de chirurgische behandeling van de Waterzucht' te Franeker in 1755 en 'Over het snijden van de Steen.' te Amsterdam in 1762. Posthuum verschijnt in 1793 nog een verloskundig werk: 'Vroedkundige Aanmerkingen en afbeeldingen eener bezwangerde baarmoeder.' (11.

Bronnen:

1. Stadsarchief Dokkum. 152.
2. Stadsarchief Dokkum. Ingang 204.
3/4. Stadsarchief Dokkum. Weeshuisarchief 8.
5. Stadsarchief Dokkum. W. 26.
6. Stadsarchief Dokkum. 152. De Beer. R. Geschiedenis van Dokkum. 1971.
7. Stadsarchief Dokkum. Ingang 204. blz. 373/361.
8. Stadsarchief Dokkum. W. 8. blz. 41/60.
9. Stadsarchief Dokkum. 153. blz. 104.
10 Smedema, afschrift. blz. 104. Stadsarchief Dokkum. E. 66. Stadsarchief Dokkum. 15.
11.Houtzager H.L. Dr. Ons Amsterdam Stadsdrukkerij. Januari 1979. blz. 8 t/m 11.

DE GENEESKUNDIGE SITUATIE IN DOKKUM van de 16e tot de 20e EEUW. (deel 7)

L. Meerema

Enkele chirurgijns uit de 18de en 19de eeuw:

Jan Aloysius Schmeltz wordt burger van Dokkum in 1776. Hij was geboren te Straatsburg maar is zijn leven lang heelmeester geweest in onze stad, hoewel met beperkte bevoegdheid. Hij vormde één van de probleemvelden van de Commissie van Onderzoek en Toevoorzicht. Toen hij zijn diploma moest tonen, vertelde hij dat dit in Den Haag zou liggen en dat hij in 1776 gepromoveerd zou zijn tot medicinae doctor. Ook zou hij bevoegd zijn als vroedmeester en chirurgijn. In werkelijkheid lagen de stukken bij de Commissie zelf die ze had opgevraagd omdat er klachten over Schmeltz waren binnen gekomen. Over de aard van de klachten wordt niets vermeld. Uiteindelijk mag Schmeltz zijn werk voortzetten maar hij moet wel iedere maand een rapport ter beoordeling insturen. (1.
6 Febr. 1801.
Het Dep. Bestuur van de Eeuw deelt mee aan de Raad van Dokkum:

'Uit naam en van wegens Den Intermediaire Raad der Gemeente van Dockum ingevolge Besluit van het uitvoerend Bewind der Bataafse Republiek te insinueren aan J.M. Schmeltz om zich in het minste met de verloskunde niet in te laten indien hij daar in niet wettig en voor een daartoe gequalificeerd Collegie geëxamineerd en bekwaam gevonden is en gegronde klagten tegen hem J.A. Schmeltz in de Executie zijner practijk worden ingebragt, en van zodanige maatregelen tegen hem zullen worden genomen, als bevonden zullen worden te behoren. Alles met relaas informa.
In kennisse van ons Voorzitter en Secretaris.
Dockum de 21 Maart 1801. G. Riemersma
E. Fokkema, secr. (2.

De bode Pieter van der Veen heeft dit besluit 'van woord tot woord' aan J.M. Schmeltz voorgelezen. Vanaf 1804 heeft Schmeltz beperkte bevoegdheden. Hij is de 23ste October in Leeuwarden geëxamineerd; alle dipoma's bleken in orde te zijn.
Van 1813 tot 1817 stond hij o.a. in dienst van het Weeshuis en verleende chirurgicale diensten en legde visites af.

Henricus Clebe is geboren te Oudhuisum en burger van de stad geworden op 14 Juli 1770. Hij betaalt hiervoor: 10-7. (3

Verscheidene jaren verricht hij medicinale en chirurgicale diensten aan het Weeshuis.

22 Januari 1805: L. Stelwagen en H. Clebe weigeren de Eed op de geneeskundige verordeningen af te leggen. Ze dienen dit na een maand na dat af te leggen of anders de redenen op te geven 'waarom zij vermenen zulks niet te konnen doen.'
De 19de februari 1805 volgt het bericht dat de reden van Hendricus Clebe om de eed af te leggen bestaande hoofzakelijk daarin dat' hij wegens zijne klimmende jaaren en ongemak aan zijne beenen niet in staat is 'om zijne konst' alleszints en altoos tot nut der lijders welke zijne hulp inroepen na best vermogen en geweten uit te oeffenen.'
Hij wordt opnieuw gelast alsnog binnen een maand de Eed af te leggen op poene van onbevoegd te worden gehouden om de praktijk als heelmeester verder te mogen uitoefenen. (4.

Leendert Stelwagen geboren te Holwerd en gedoopt op 24 September als zoon van Johannes Stelwagen en Janke Bauckes, echtelieden wordt op 15 Febr. 1770 burger van Dokkum. Hij betaalt hiervoor 10-7. (5. Hij is vroedmeester vanaf 1802. In zijn **WAERNEMINGEN** publiceert hij een aantal praktijkgevallen.
'Den 6 april 1778 aan het huis eenes Visschers Joeke Aukes onder den Dorpe Pæzens geroepen zijnde, vond ik aldaar een kind, ruim twee jaaren oud, waar ik aan de bovenlip een zeer afschuwelijke verzweering ontdekte.'
Hij bereidt een kruidenmengsel om de verwonding te behandelen.
'Reeds was een gedeelte der lip weggeknaagd. De wangen en de neus wierden dermaate aangetast dat het vuur tot de bovenkaak doordrong, ja zich tot de ondergelegen sponsachtige beenderen uitbreidde.'
Zeer nauwkeurig heeft Stelwagen zeven- of achtmaal daags de wond behandeld tot er geen afscheiding meer was.
'Toen scheen my de genezing spoedig te zullen volgen, alzo het ongemak na de vervulling van vleesch een zuivere en vlakke zweer vertoonde. Edoch tot mijn leedwezen moest ik zien, dat de verzweering wederom dezelfde kwaadaardigheid aannam. Dies wierd ik genoodzaakt een gedeelte der wangen en neus weg te nemen.'
Hij verbindt de wond twee maal daags met een mengsel van kruiden waardoor het hem lukt in Augustus 1778 de genezing te bewerkstelligen.
'Het kind is tot op heden welvaarende. De natuur is ten uitersten gunstig geweest. Het vel over het Tandvleesch kan den toeschouwer een geheel nieuwe Lip vertonen.'

'De Timmerman Johannes Ypes in Dokkum consulteren met den Heere Halbertsma (medicinae doctor te Dokkum) over zyn Dogtertje, liet neffens gemelden doctore nodigen om deszelfs bovenlip te zien. Wegens het kwaadsappig gestel van dit Meisje, had bovengenoemde Heer een afkookzel van versche kruiden voorgeschreven.'

Het **NOMA** zat aan de bovenlip, deze was gedeeltelijk verhard met rode en ontstoken wangen. Ook hier wordt een verband gelegd van kruiden maar Stelwagen is bevreesd voor de kwaadaardigste gevolgen.
'Op zekere morgen in de maand May het verband ligtende, vond ik tot myn leedweezen de toevallen zeer verergerd. De Lip liep niet alleen gevaar van verloren te gaan, maar ik vreesde zelfs, dat het kwaad door mogte dringen tot de linker wang. Ik vond het raadzaam de oog en twee snytanden weg te nemen, om alle drukking en schuring aan het aangedaane voor te komen.'
Met een papje probeert hij de ontsteking te bestrijden, niet zonder resultaat, maar de zweer breidde zich uit.
'Myns bedunkens had ik de gelegenheid om een voegzame hegtinge te maaken, schoon dat er een merklijk gedeelte der Lip en Wang moest verloren gaan. In tegenwoordigheid van den bovengenoemden Heere Halbertsma nam ik het aangedaane tot aan het gezonde weg. De wonde was zeer afschuwlijk. Naar de manier van Haazemonden t' zaamen te hegten, heb ik met een zilveren naald de uitersten tot elkaar gebracht. Na verloop van 24 uuren bevond zich het lijdertje vry wel, en had zelfs eetlust. Het wierd uit een Theepot met een dummem Pyp een weinig vogts toegediend. Om de drie uuren bevogtigde ik het verband.'
Deze methode had succes; binnen enkele dagen volgde de genezing. 'Het kind is niet afschuwelijk te aanschouwen en blijft tot heden gezond.'

Stelwagen wordt op 13 May 1779 bij een ander geval ontboden. De ouders hadden een Heelmeester 'uit het Land' geconsulteerd. Deze had het Noma voor een dubbele rij tanden aangezien. Toen Stelwagen met een penseeltje langs het tandvlees streek, vielen alle tanden naar beneden. 'Het tandvlees was zwart en bedorven. Ik ontdekte een moeilyke ontsteking aan de bovenkaak. De Lip vertoonde een paars-blauwe couleur.' Hij behandelde de ontsteking op zijn gebruikelijke manier, maar 'Den volgenden dag was de lip zwart, en verstierf al hoger aan; ja, den 17. was de versterving tot den neus toe opgeklommen.'
De verzweering liep ondertussen hoger zelfs tot het oog en 'wij moesten tot ons bitter leedweezen ondervinden, dat in korte dagen het kind de weg van alle vleesch wandelde. Noch jammer

het my te laat geroepen te zyn. Ik zoude my anderzins met herstelling hebben durven vleijen.' (6.
Stelwagen woonde naast de Latijnse school getuige het volgende bericht: 't staket tusschen de Latins school en de chirurgus Stelwagens hoving door de stad 2/3 en Stelwagen 1/3k. onderhouden en soo nodig te vernieuwen. (7.
Van 1773 tot 1814 komen we zijn naam regelmatig tegen in de Weeshuisboeken i.v.m. meesterloon, het leveren van medicijnen, het verzorgen van 'quaad zeer' (schurft), het herstellen van een beenbreuk en voor gedane visites.

10 Maart 1808, 'dat Leendert Stelwagen, chirurgijn binnen deze stad aangesteld als stadsvroedmeester, eerstgenoemde, zedert geruime tijd door lichaamsgesteldheid niet heeft knnnen waarnemen en er geen vooruitzigt is, dat hij daartoe eerlang weeder in staat zal geraken wordt goedgevonden, genoemde Leendert Stelwagen van het waarnemen van de post als stadsvroedmeester te ontslaan met betrekking van het verschenen tractement van tie guldens twaalf stuivers en agt penn.
In zijn plaats wordt provisioneel tot stadsvroedvrouw aangesteld Anna Deij. (8.

Bronnen:
1. Stadsarchief Dokkum: 95.
2. Stadsarchief Dokkum: 671.
3. Stadsarchief Dokkum: 154.
4. Stadsarchief Dokkum: 99.
5. Stadsarchief Dokkum, 154. blz. 23.
6. Handelingen van het Geneeskundig Genootschap. Deel 6, pag. 199-204. 1781. Uitg. Petrus Conradi. Amsterdam.
7. Stadsarchief Dokkum: 172.
8. Stadsarchief Dokkum: 10. blz. 162

VRAGEN

Wietse Leistra: Wie kan mij helpen met gegevens over de Fam. Terpstra af-komstig uit Brantgum? Taeke Wigbolts werd geboren in 1746 en was gehuwd met Eelkjen Wijbes, ze kregen 3 kinderen Wigbolt-Maaike en Wijbe. In 1811 namen vader Taeke en beide zonen de naam Terpstra aan. Alles is welkom.
Jan de Wilde: Ik zoek de geboortedatum en de geboorteplaats van Jacob Jelles. Vermoedelijk geboren in 1733 of 1732, overl in mei of juni 1784 te Wierum. We weten dat hij in 1757 zich in Wierum heeft gevestigd. Weten niet waar hij vandaan kwam. Hij had 1. Jelle Jacobs geb.?, ged. 24-07-1757 te Wierum overl.,28-05-1809 Wierum en 2. Ytje Jacobs geboren. 17-02-1760. We weten dat weduwe (naam??) in 1785 vertrokken is.

PYTTER BOOMSMA, DISTILLATEUR TE DOKKUM

F. Boomsma

In De Sneuper 58 stond van de hand van R.H.C. van Maanen het eerste artikel over jeneverbranderijen in het ressort Dokkum. Mijn voorvader Pytter Boomsma werd daar karig beschreven als: **P. Boomsma**. In 1808 vermeld als brander en eigenaar van een branderij.
Omdat er over hem veel meer bekend is, heb ik, in overleg met de redactie, de volgende reactie op het bovengenoemde artikel geschreven.

(Anne) Pytter Boomsma en Wytske Gerbens
Pytter Boomsma is omstreeks 1747 geboren, als zoon van Bernardus Boomsma en Lempkje (Limkien) Lucas. Zijn waarschijnlijke geboorteplaats is Oudega in Smallingerland of een plaats in die omgeving. Tussen 1747 en 1770 verhuist hij naar Kollum waar hij van beroep "disteleteur" is. Of hij hier alleen naar toe gaat of met zijn ouders is niet bekend. Op 22-10 1770 trouwt hij met Wytske Gerbens (geb. 05-04-1741 te Foudgum) in Dockum. Een jaar later (22-06 1771) wordt hij tot burger van deze stad aangenomen.
Tijdens zijn huwelijk met Wytske koopt hij de volgende huizen:

In 1771:	huis omtrent de Woudpoort te Dockum voor	ƒ 1551,00
In 1775:	huis omtrent de Woudpoort te Dockum voor	ƒ 355,35
In 1778:	huis omtrent de Woudpoort te Dockum voor	ƒ 2625,00
	Totaal:	ƒ 4501,35

Hiervoor tekent hij voor een totaal aan schuldbekentenissen een bedrag van ƒ 3119,45. Dit betekent, dat hij zelf een bedrag van ƒ 1401,90 gehad moet hebben, wat voor die tijd een behoorlijk bedrag is geweest. In 1784 heeft Pytter wel een erfenis van zijn vader ontvangen. Pytter en Wytske hebben vijf kinderen gehad. De jongste, Bernardus is geboren op 29-03-1787. Na de geboorte van Bernardus is er over Wytske Gerbens niets meer bekend.
Pytter was in 1787 burger luitenant en werd later burgerhopman van de stad Dockum.

(Anne) Pytter Boomsma en Sjoukje Feikes Ronner
Twee jaar na de geboorte van Bernardus is Pytter opnieuw getrouwd, en wel met Sjoukje Ronner. Sjoukje Ronner was weduwe van Tjeerd Yedes. Sjoukje is gedoopt op 22-08 1756 te

Dockum als dochter van Feike Beerns Ronner, mr. Schoenmaker. Ze zijn op 01-02-1789 getrouwd. Pytter en Sjoukje hebben nog vijf kinderen gehad. Ook tijdens dit huwelijk werden nog een aantal aankopen gedaan.
Zo koopt hij samen met zijn zwager Beernt Ronner mr. brouwer te Dockum op 16-03-1793 het aandeel dat zijn schoonmoeder Janke Arjens had in de leerlooiersloods (Dokkum 245, fol. 199V)
In 1797 koopt hij een zate en land onder Oostrum, waarvoor hij f 1000,- leent ,- (Dokkum 245, fol. 96V). Vanaf 1797 wordt hij voor dit bezit aangeslagen. (speciecohieren Oost Dongeradeel 1796-1800 en 1801-1805).
Het huwelijk van Pytter en Sjoukje schijnt niet bijzonder goed verlopen te zijn, want in febr. 1823 vindt er een boedelscheiding plaats tussen Pytter en Sjoukje die in "regten gescheiden zijn" op 18-02 1823.
Tijdens deze boedelscheiding wordt het volgende verkocht:

Een herberg buiten de Woudpoort	ƒ 2800,00
Een huis binnen Dockum	ƒ 1400,00
Een perceel greidland onder Oostrum	ƒ 155,00
Een perceel bouwland onder Oostrum	ƒ 116,00
Een perceel bouwland onder Oostrum	ƒ 230,00
Totaal :	ƒ 4702,00

Dit geld is naar Sjoukje Ronner toegegaan, maar wat zij ermee gedaan heeft is niet bekend. Wat wel bekend is, is dat in April 1823 ook de inboedel van de boerderij van Pytter jr. (landbouwer en zoon van Pytter en Sjoukje) verkocht is. Pytter jr. was toen 33 jaar, getrouwd met Jantje P. van Prins en is na de verkoop koemelker geworden.
Dat Pytter sr. na de boedelscheiding met Sjoukje nog wel geld over had blijkt wel uit het feit dat hij nog verschillende dingen kocht of wilde kopen.
Pytter Boomsma overleed op 18-03-1826 te Dockum in het huis in wijk D op nummer 86 en het kadaster nummer 1245. Dit huisnummer werd later D 93 en begin 1900 werd het huis onbewoonbaar verklaard en afgebroken.
Pieter Boomsma en Wytske Gerbens hebben de volgende kinderen gekregen: Lempkje 29-11-1773, Aaltje 01-10-1778, Bernardus 29-05-1783, Anke 18-12-1784, Bernardus 29-03-1787.
Pieter Boomsma en Sjoukjen Ronner hebben de volgende kinderen gekregen: Anne Pytter 10-04-1790, + 02-05-1790, Feike 23-07-1792, Jan* 24-12-1794, + 16-08-1820, Sibregje 04-04-1797, Tjeerd 12-03-1800.
*Jan is opgepakt wegens landloperij en veroordeeld tot enkele jaren opvoeding. (register strafkolonie Veenhuizen).

Een aantal akten uit het leven van Pytter Boomsma

1. In een hypotheekakte van 14-4-1771 wordt Pieter Boomsma genoemd als voogd over zijn huisvrouw Wytske Gerbens. Dit komt omdat vrouwen in die tijd geen beslissingsrecht en medezeggenschap hadden. Pieter leent geld van zijn vader via Livius Haarsma die curator over zijn vader Barnardus is.
Zijn schoonvader, Gerben Ybles, staat garant als borg voor de lening. Gerben tekent ook met zijn handmerk. Dit omdat hij hoogstwaarschijnlijk niet kan schrijven. Omdat hij Mr. Grofsmid is zou dit ook wel eens zijn handelsmerk kunnen zijn. Dit teken zou een smeedhamer kunnen zijn. Deze akte is in Oudega opgemaakt en er is een kopie naar Dockum gegaan. De akte is voortijdig afgelost, omdat Pieter geld kreeg van de erfenis van zijn vader Barnardus.
2. Actum voor de Preesid Burger Tadama den 22 Junij 1771
Pytter Boomsma geboortig van Oudega is voor burger deser stad aangenomen naa dat onder eede belooft hadde de stad houw en getrouw te syn de Heren van Regeringe te eeren en te respecteren voorts sig te gedragen als een braaf burger betaamt, hebbende de legatia betaald.
J.Tadema B. Suiderbaan.
Pytter is dus op 22 juni 1771 tot "Burger van de stad Dockum" aangenomen. Dit kon door koop of door erving gebeuren. Pytter zal dit wel door koop geworden zijn omdat hij uit Oudega kwam. Als burger van de stad had je bepaalde privileges. Zo kon je een eigen zaak beginnen, dit heeft Pytter ook gedaan. Hij was distillateur en later werd hij kastelein onder Oostrum, net buiten Dockum. Een ander privilege was, dat als de kinderen wees werden kwamen ze in het Weeshuys terecht. Iets wat niet voor "gewone" burgers was weggelegd.
3. Pieter Boomsma, distelateur te Dockum oud 37 jaren voor mij als voren geciteert, geedigt en de geexamineert zijnde verklaarde, dat de getuige, als officier, op woensdag 8 december 1784 bij den medegetuige Rekkel is op den Buisjeswacht geweest om de geweren te visiteren, dat de Getuige ook met den selven en eenig wagt volk is gegaan naar het huis van Gaitze Bink op verzoek om addistentie. Dat Gaitze Bink klaagde dat de glazen in huis waren ingeslagen, en dat een vreemd koopman van de Munterzijl onmenselijk was behandelt door eenige personen en dat die koopman nu thans boven in huis verbergde, dat de Majoor ook op order van den officier van de wagt is uitgegaan om eenige personen te zoeken, dat intusschen voor vreemde koopman door twee van de wagt is verzogt om onder te komen, dat die sulks ook gedaan

heeft. Dat niet lange daarna Johannes de Roos, Gale Sinia, Jan Ysaks en Dirk Ysaks van den West (Van der Werff?, red.)in den Herberg zijn gekomen, dat zoodra zij voornoemde koopman zagen, zij vier met grootte verwoedheid op dien koopman zijn aangevallen, dogdat zij daar in door de Wagt zijn belet geworden. Dat de officier tegen hun gezegt heeft dat hij hun arresteerde en dat zij mede na de wagt moetten dat zij daarop hebben geantwoordt dat zij niet wilden mede gaan tenzij die vreemde koopman ook mede na de wagt ging dat Dirk Ysaks ook toen voornoemden koopman bij't borst heeft gegrepen zodat zijn jas aan stukken scheurde, teffens tegens den zelven zeggende, dat hij dan ook met naar de wagt zoude. Dat die vreemde koopman op aanraden en zeer verlegen zijnde zeide mede te zullen gaan. Dat dit alles egter met zo veel rumoer en geweld is voorgevallen dat daardoor groote confusie en ontsteltenisse is veroorzeekt. Dat Johannes de Roos tegens de sergeant van de wagt gezegt heeft: of hij ook een koevel van de wagt was dat die daarop geantwoordt heeft, dat hij dat wel aan zijn zijdgeweer zien konde, dat de Roos daarop gezegd heeft met eenige vloekwoorden, dat hij dat ook droeg eisgende dat de sergeant met hem buitenhuis zoude gaan en tegens hem trekken dat daarop de majoor willende onderzoeken of de Roos een zijdgeweer bij zich hadde, een groote schermutseling in de kamer is voorgevallen, dat het onmogelijk voor de getuige is wegens de confusie duisternisse en aandrang van de aanwesende nauwkeurig te verklaren wat er verder is voor gevallen, maar dat Gabe Synia twee malen den getuige heeft bij 't borst gevat. Dat eindelijk voornoemde koopman met de officier Rekker naar de wagt is gegaan en dat de getuige ook spoedig vandaar naar zijn huis is gegaan, waar mede sloot en persisteerde na voorlesinge. Actum den 15 December 1784

P. Boomsma

Het Wapen van Oost-Dongeradeel

Zoals in het voorgaande reeds beschreven, hebben Pytter Boomsma en Wytske Gerbens tenminste drie huizen gekocht. Hoe Pieter Boomsma jr. echter in het "bezit" van het Wapen van Oost-Dongeradeel kwam is mij niet bekend. Misschien door zijn huwelijk met Sjoukje Ronner. Dat zou dan ook de reden kunnen zijn, dat Sjoukje Ronner de herberg verkoopt na de scheiding met Pieten Boomsma jr.

De herberg wordt beschreven als huizinge met herberg (Het Wapen van Oostdongeradeel) met stalling op nr. 41. De herberg is gelegen buiten de Halfmaanspoort bij Dockum onder Oostrum en had twee beneden- en twee bovenkamers. Verder een keuken, bleek, put en regenwatersbak. Het bezat een vrije doorgang voor de gevel en was gebouwd op één bunder grond.

Ten noorden van de herberg lag het bouwland van Jan Idses Idsardi, ten oosten op nr. 40 lag het huis van Oeds Brouwer, ten westen lag de stadsgracht en ten zuiden liep de dijk. (naar Oostrum)
De herberg is verkocht aan Lieuwe Oebeles Woudwijk, landbouwer onder Hiaure, Kanton Holwerd voor de som van tweeduizend en achthonderd guldens. Hij heeft een bod gedaan wat niet verhoogd is. Lieuwe Oebeles Woudwijk werd voor de helft eigenaar, de andere eigenaar was zijne huisvrouw Hylkje Rienks Sypstra.
De herberg heeft thans weer wat van zijn "oorspronkelijke" functie terug, want het is tegenwoordig een restaurant, gelegen aan het Oostelijk Bolwerk van de stad Dokkum. Dit restaurant heet tegenwoordig " De IJsherberg " en ligt aan de Harddraversdijk.
Voordat het restaurant erin kwam, zat er in het pand een bibliotheek. Ook is het in het verleden nog gebruikt als gemeentehuis.

Ooster poort

"DE MIDDENSTAND VAN DOKKUM AAN HET EIND VAN DE 19E EEUW"

E.Smits[1], naar gegevens van P.G. v.d. Meulen[2]

Inleiding:
Als men zich zou afvragen wat voor een type stad Dokkum eigenlijk op maatschappelijk gebied was en is, zou je kunnen antwoorden: Dokkum is een Middenstandsplaats!
Niet de grote industrie of groothandel bepalen dat karakter. Ook de kleine arbeidersklasse oefent geen merkbare invloed uit wat de karakterisering van de stad betreft.
Het is en was de industriele- en handeldrijvende middenstand, die haar stempel op het maatschappelijk leven heeft gedrukt en Dokkum heeft gevormd tot wat het nu is.
De industrie, voor zover die omvangrijk leek, wilde hier niet van de grond komen. Nu was er wel een sigarenfabriek waar meer dan twintig mannen en jongens werkten, maar deze kon het niet bolwerken.
Later is dit opnieuw geprobeerd, maar ook deze tweede hield geen stand. Een tabakskwekerij onderging hetzelfde lot, evenals een stoomsteenhouwerij, die schoorsteenmantels vervaardigde. Bierbrouwerijen en jeneverstokerijen waren allang verdwenen, evenals een grote cichoreifabriek "de Grietman", die op 31 mei 1882 finaal verkocht werd door notaris J.M. Goslings te Dokkum, namens het College van H.H.Gedeputeerde Staten van Friesland.
Kortom, fabrieken konden zich hier niet ontplooien.
De vaart op de Oostzee, die door enige kofschepen werd onderhouden, ging eveneens ter ziele. De eerste en tweede Schreiershoek buiten de stad en het Ankersmidsteegje aan de Diepswal bewaren hieraan nog de herinnering. Een oude ducdalf heeft nog jaren in het midden van het Grootdiep in de stad gestaan om zo de herinnering aan deze bedrijfstak levendig te houden.
De middenstanders, die zich met bedrijf en handel bezig hielden, hebben het door harde arbeid en kennis van zaken mogelijk gemaakt dat Dokkum door zijn ligging tussen 'klei' en 'wouden' zijn taak als centrumgemeente voor Noord Oost Friesland kon vervullen. Tevens lag het aan grootscheepsvaarwater, waardoor ze hierin kon slagen. Eén factor werkte daartoe in niet geringe mate aan mee.
Het spreekwoord "der gaat niks foar de baas sels" werd door de middenstanders in sterke mate toegepast. Waar mogelijk hielpen

ze zelf even hard mee en lieten het werk niet alleen over aan het personeel. Doordat ze zelf meewerkten heeft hun dat geen windeieren gelegd.
Wat het bedrijf betreft, dat droeg in hoofdzaak het karakter van kleinbedrijf. Grote bazen die 10 of meer knechten hadden waren er weinig. Het was de baas die met enkele knechten het werk deed en door een eenvoudig en zuinig leven trachtte vooruit te komen.
Die eenvoud kwam ook uit in de titelatuur. De vrouw van de burgemeester, de dokter, de notaris en nog enkele rijke notabelen werden 'mevrouw' genoemd.
Het domineeske en het meesterske was al 'juffrouw' geworden, maar voor 't overige was het voor de man van het vak 'baas' en 'vrouw' en voor de winkelier 'koopman' en 'koopmanske'.

TIMMERMAN

Wat het bouwvak betreft had de timmerbaas enige vaste knechten voor het z.g. burgerwerk. Bij nieuwbouw werden losse knechten aangenomen, die na afloop van dat werk weer ontslagen werden. Slechts een enkele maal werd door een Dokkumer baas een werkelijk groot karwei aangenomen. Zo werd b.v. het graven van een afwateringskanaal van Dokkumer Nieuwe Zijlen naar het Bergumermeer en de bouw van een aantal bruggen gedeeltelijk opgedragen aan de aannemer ANDREAS vd WERFF, een werk dat de hele zomer geduurd heeft.
Een ander GERARDUS RAADSMA legde zich vooral toe op waterstaatswerken, welk bedrijf later door zijn beide zonen DIRK en EELCO en vd WERFF is voortgezet. Zij hebben lange jaren het onderhoud van bruggen, huizen enz. in de omtrek gehad voor gemeente, polder- en waterschappen.
De opleiding in het vak was, dat gold voor alle vakken, zo goed als uitsluitend practisch. Ambachtsscholen waren er zeer weinig en slechts een zeer enkele kon ervan profiteren. Als de jongen de lagere school doorlopen had, kwam hij in de werkplaats, waar hij eerst voor alles en nog wat gebruikt werd en zo langzamerhand in het vak werd opgeleid. Als hij geluk had en pienter was, kwam hij onder leiding van een der vaste knechten, die hem de handigheidjes van het vak leerde en zo moest hij zien zich hierin te bekwamen.
Het dwingt onze bewondering af, dat er bij zulk een gebrekkige opleiding nog zulke goede vakmensen kwamen, die tot in de grote steden in Holland vlot werk vonden en daar geen slecht figuur sloegen.
Als ze dat beslist nodig hadden, namen ze 's winters les bij de 'stadsbaas' (gemeente-architect) of bij een tekenleraar. De 'Vereniging van Volksonderwijs' gaf lange jaren 's winters de

gelegenheid tot het volgen van een reken- en tekencurcus, waar velen met goed gevolg gebruik van maakten en wat hun later goed van pas kwam. Hun vaardigheid om het gereedschap goed te hanteren teneinde een goed werkstuk te kunnen maken moesten ze in de praktijk leren. Als men weet dat kozijnen, deuren en ramen en trappen geheel uit de hand moesten worden gemaakt, dan dwingt het respect af voor wat er gepresteerd werd. Het maken van een goede wenteltrap (geen spiltrap) werd algemeen beschouwd als een meesterstuk. Nog heden (1953) zijn in Dokkum twee wenteltrappen te bewonderen, die in elk opzicht de meesterhand verraden.
De binnenzijkant van de trap vormt een spiraal die tot de tweede verdieping gaat, deze spiraal is zo zuiver dat er een cylinder van ca 75cm diameter en ca 8 meter hoogte in zou kunnen staan. De ene bevindt zich in het perceel op de Vleesmarkt in het huis thans (1953) bewoond door J. de Vries e.a. en de andere in het huis bewoond door dhr. Wüst - grossier in klompen -in de Keppelstraat. Ook de deur in de z.g. 'ronde winkel' van fa. Boersma op de Kleine Breedstraat is een meesterstuk, een gebogen deur van teakhout geheel uit de hand gemaakt. Deze is echter van veel later datum.

HUISSCHILDER EN KAMERBEHANGER
GASTHUISSTRAAT A 55.
Dokkum
W. R. GAL

SCHILDER
De schildersbazen werkten zelf hard mee. Ze moesten zelf de verf aanmaken. Er werd toen veel loodwit gebruikt, die daartoe na gemengd te zijn met lijnolie in de verfmolen werd gemalen, waarna zij de grondverf vormde voor allerhande kleuren verf en het is verrassend van hoeveel vakkennis bij sommige is gebleken. 's Winters als er geen werk was, hield men zich

nogal bezig met tekenen, letter schilderen en hout- en marmer immiteren. Een enkele waagde zich nog wel eens aan een schilderwerkje achter glas, dat erg moeilijk was, omdat van voren naar achteren moest worden gewerkt. Het werden geen kunstwerken, maar er waren soms toch wel bij die de wand van een huiskamer niet ontsierden.
Ik heb aan deze vaklieden wat meer tijd besteed, omdat ze nogal eens aan de straat werkten en hun werk daardoor in het oog liep.
Als schildersbazen fungeerden: D. GLAS en zijn zoon JOHANNES, L. KIESTRA. T.TILKEMA, JOHANNES VAN KAMMEN, K. BONTEKOE en HOUTMAN, later VEENSTRA.

LOODGIETER

Een andere groep vakmensen, die ook bij het bouwbedrijf waren betrokken, zijn de loodgieters. Deze benaming is eigenlijk fout en dateert uit vroegere tijden. Het lood had als dak- en gootbedekking zijn betekenis verloren en was door zink vervangen. Verder was het zinkwerk niet het enige waarmee deze vaklieden zich bezig hielden. Oorspronkelijk was hun hoofdvak blikslager. In de tijd toen het emaille keukengereedschap nog onbekend was, gebruikte men voor het koken van de maaltijden gegoten ijzeren, koperen, blikken of stenen pannen. Verder werden er vele huishoudelijke artikelen van blik gemaakt. Om een klein voorbeeld te geven van het aantal artikelen noem ik: trommels in acht verschillende grootten, een ander model waarvan de kleine als handtrommeltje door de dames werd gebruikt en de grote als beschuittrommel dienst deed. Twee grote broodtrommels, verder petroleumkannen in vier grootten, raapoliekannen die men roekebakken noemde in twee grootten, waterremmers, melkemmertjes, teemsen voor melk en andere vloeistoffen, tabakspotten en kwispeldoors, stal- en scheeps-

lantaarns, de eerste in 7 soorten, hoorns voor de boom. (de boom was een groep landarbeiders uit de Wouden die onder leiding van een baas de klei in trokken om te wieden en te vlastrekken).
Al deze artikelen werden geheel uit de hand vervaardigd, omdat er nog geen machines voor dit vak bestonden. Het is te begrijpen dat deze lieden over een grote vingervaardigheid moesten beschikken, wilden ze goede vakmensen zijn. Uit dit vak ontwikkelde zich naast het zinkwerk ook het werken met licht plaatijzer en werden plaatijzeren doofpotten, turf-bakken, stofblikken enz. al spoedig in het programma opgenomen. Het was een kleine stap om ook kachels, zowel kookkachels als winterkachels te maken, waarin al spoedig een grote vaardigheid verkregen werd, meer dan de smeden die meer in het zwaardere ijzer werkten.
In het laatst van de 19e eeuw werd het blikslagersvak in Dokkum beoefend door H. KRAAK, J. KRAAK, M. ROSIER, P. de VRIES en enkele jaren door een Sneeker: HASSELINK. Op de Streek werkte ook nog uitsluitend in zink JOHANNES REKKER, die alleen bij de boeren werkte en wiens werk voor Dokkum, als stad, geen betekenis had.

KOPERSLAGER
Nauw verwant aan het blikslagersvak was dat van koperslager. Wel maakten ook de blikslagers enkele artikelen van koper maar alleen als die met tin gesoldeerd konden worden. De 'echte' koperslagers vervaardigden zakketels, koffie- en wasketels, wasemmers en jenemmers (voor de boer), melkaden enz.. Er waren maar twee koperslagers in Dokkum, namelijk dhr. O.A. BROUWER, die de zaak van een zekere VAN DER HERBERG had overgenomen en deze gecombineerd had met ..... een beddezaak! Op de Breedstraat was nog een koperslagerij van de heer MATTHIJS, die later verplaatst is naar de Aalsumerpoort.

Magazijn van Koper- en Blikwerken.
KACHELS.
Gelmelloerd
ZINKWERKEN.
LAMPEN.
KEUKENGEREEDSCHAP.
NIKKEL.
VERFWAREN.
THEE & KOFFIEKANNEN.
A. KLAVER Mz.

Noot 1
In december 1953, werd in opdracht van burgemeester S. van Tuinen, aan dhr. P.G. van der Meulen gevraagd aantekeningen te maken over de Middenstand van Dokkum. Dit zou later eventueel verwerkt kunnen worden in een publicatie. Op de vraag of er ook geschreven kon worden over de feesten en de cultuur in Dokkum, antwoordde dhr. van der Meulen, dat hij zich daar liever niet aan waagde omdat hij voor zijn gevoel daar te weing over wist.
Ondergetekende (E.Smits) heeft bovengenoemde aantekeningen over de Middenstand van Dokkum van dhr. Pieter Gosses van der Meulen bewerkt en aangevuld, hetgeen geleid heeft tot deze serie artikelen in de Sneuper.

Noot 2
PIETER GOSSES VAN DER MEULEN, geb. Dokkum 23-12-1871, zoon van Gosse van der Meulen, kachelmaker, en Aaltje de Vries. Hij overleed te Dokkum op 23-2-1966, van beroep was hij blikslager/kachelmaker: hij had een winkel in de Kleine Breedstraat naast het postkantoor. Daarnaast was hij agent van de Raad van Arbeid. Hij was gehuwd op 8-5-1898 te Dokkum met Lutske Bottema, geb. Brantgum 14-3-1870, dochter van Jacob Meints Bottema, broodbakker en Grietje Stoffers Spanninga te Hantum. Ze hadden twee kinderen: Gosse, geb. Dokkum 3-4-1899, deze vertrok op 30-4-1920 naar Zuid-Beierland en Grietje, geb. Dokkum 19-3-1907. Na 1910 verhuisden ze naar Aalsum en kwam vader Gosse, geb. 2-2-1844 bij hen inwonen.
Hij was het eerste anti-revolutionaire raadslid in de gemeente Dokkum. Op dinsdag 14 september 1909 werd hij beëdigd, samen met Van der Veen, Haselhoff en Demes.

Fryske pioniers bouden yn Amearika nij wenplak: Vriesland

"DE BEAM FAN BELOFTE"

Gerrit Damsma

Yn 1847 emigrearde in grutte groep Friezen - 49 manlju en froulju en 29 bern - ûnder lieding fan ds. Marten Annes Ypma nei Amearika. Djipwei yn de iensume bosken fan Michigan kappen sy har in nij wenplak: Vriesland. It wie in striid op libben en dea. De delsettingen yn 'e Nederlânske koloanje (Holland, Zeeland, Groningen, Vriesland, Drenthe, Overisel, Graafschap en oaren) binne dan ek boud *'on the bones of the founders'* - op 'e bonken fan 'e bouwers.

Yn 1986 makke ik as journalist fan it Friesch Dagblad mei Jan Verdonk, doedestiids direkteur van de NCR(eis)V en ynisjatyfnimmer fan de stichting 'In de voetsporen', in reis nei Kanada en Amearika (Michigan). Ik rekke fassinearre troch alle ferhalen, skreau der in searje artikels oer yn 'e krante en dûkte letter as fansels fierder it ferliene yn: wa wiene dy earste pioniers, wêr kamen sy wei, hoe libben sy doe, wat wiene harren driuwfearren? Ik lies yn de jierren dêrnei de nijsgjirrige emigraasje-ferhalen fan Eimert Smits yn De Sneuper, die jierrenlang ûndersyk en fandele sa hiel wat materiaal by-inoar. De delslach dêrfan kin men yn myn boek 'De beam fan belofte' weromfine: de neakene wierheid, mar wol yn de foarm fan in histoaryske roman. De measte fan myn romanfigueren hawwe werklik libbe. In pear net. Mar allegear binne it minsken fan fleis en bloed. It boek sil oer in pear moanne - yn novimber - ferskine by útjouwerij Frysk en Frij. (meikoarten mear ynformaasje op ynternet: www.frysk-en-frij.nl)

Pioniersjierren

De earste pioniersjierren fan de groep Friezen wiene ôfgryslik swier mei in protte earmoed, honger, sykte en dea. Pas nei in pear jier klauden se wat by de wâl op en waard it wâld iepenlein foar lânbou en feeteelt. Yn 'e rin fan 'e jierren krigen de lânferhuzers ek hoe langer hoe mear wurdearring fan de Amerikanen yn 'e omkriten doe't bliken die dat 'dy earmoedsaaiers dêr yn 'e bosk' ferbeten trochsetters wiene, dy't út it neat in nij bestean wisten op te bouwen. Har libbensferhaal haw ik tekene: as earesalút.

Djippe woartels

By de âlderen yn Holland en omkriten is der noch in grutte belangstelling foar alles wat mei it heitelân te krijen hat.

De jongeren hawwe alles fan hearren sizzen, mar dochs binne in protte noch altyd benijd nei harren *'roots'* : wa binne wy, wêr komme wy wei, wêr lizze de woartels fan ús foargeslacht. Ferskate jongelju klampten ús oan - yn restaurant, bibleteek of tsjerke - as se hearden wêr't wy weikamen. Pat Sjoerdsma út Vriesland bygelyks. Sy fertelde dat har heit altyd 'leave lytse' tsjin har sei, mar dat se net wist wat it betsjutte. En hy sei neffens har ek faak: 'The Frisian language is a heavenly language' - de Fryske taal is in himelske taal.
En dan wie der Judy Vriezema, assistinte yn de genealogyske bibleteek fan Calvin College yn Grand Rapids. Sy fertelde fan har pake, dat dy nei in heale ieu yn de *States* poerbêst Ingelsk koe, mar dat er dy taal finaal kwyt wie doe't er in beroerte krige. Fanôf dat momint koed er allinne noch mar Frysk prate. It Ingelsk kaam letter pas by biten en brokken werom. Earst song er allinne mar Ingelske hymnes, dêrnei folge it lêzen en nei ferrin fan tiid koed er pas wer wat Ingelsk prate. Yn sokke sitewaasjes falle âldere minsken alhiel werom op it ferline. De woartels sitte faak djip:
ien kear Fries, altyd Fries...

HUIS TER NOORD – OUDWOUDE

325 jaar beurtdiensten op Dokkum en Leeuwarden, R.H. Postma, 135 bl. vele illustraties en foto's, A-4 formaat met hard kaft, prijs f 40,- bij auteur en Banda te Kollum.

In dit boek beschrijft de auteur de geschiedenis van de beurtvaart van Oudwoude op Leeuwarden. Hoewel er geen octrooi werd gevonden, in 1806 heet het dat "het schip of snik vaarende eens in de week van het Huis Ter Noord op Dockum en eens per week op Leeuwarden, van welk schip de vragt voor passanten is bepaald op 1 stuiver na Dockum en 4 stuivers na Leeuwarden" zonder octrooi vaart maar "als vanouds in de vaart is", zijn er toch veel bijzonderheden aan het licht gekomen. Zo heeft de auteur aannemelijk gemaakt hoe de beurtvaart tot stand is gekomen, ja dat er zelfs al voor de aanleg van de trekvaart naar Stroobos al sprake was van activiteiten rond een mogelijke beurtvaart. De aanleg van de trekvaart en het gebruik der tollen wordt uitvoerig behandeld evenals de bemoeienissen van de eigenaren van Fogelsangh-state te Veenklooster met de beurtvaart: zij waren namelijk heel lang eigenaren. Het levert genealogische bijzonderheden van deze families op benevens enkele prachtig weergegeven foto's van geschilderde portretten en familiewapens, de heraldiek is dus niet vergeten.

Van de achterhaalde beurtschippers zijn veel genealogische gegevens vermeld terwijl uit rechtbankverslagen van het Hof van Friesland vele gebeurtenissen zijn gereconstrueerd waarbij beurtschippers een rol speelden.
Van bijzonder belang zijn de hoofdstukken waarin de laatste beurtschipper, Jacob Veenstra, aan het woord komt. Hoewel hij ook in andere hoofdstukken geciteerd wordt, geven deze drie hoofdstukken bijzonderheden die niet uit archiefstuken zijn op te duikelen, zoals een clandestiene slacht in WO-II, de winters met sterk ijs of de prachtige beschrijving van een terugreis vanaf Leeuwarden tijdens een storm. De schipper beleefde hier plezier aan en was al na 4 ¼ uur thuis maar bij deze reis was wel veel serviesgoed gesneuveld dat tot de vracht behoorde!
Nadat in 1925 al de eerste auto werd aangeschaft ging het bedrijf steeds meer over op vrachtwagens en na de oorlog, rond 1957 werd het schip verkocht. In 1984 kwam er een einde aan de beurtdienst toen het bedrijf zich helemaal richtte op bulkvervoer.

HET GESLACHT WITTEVEEN, **langs de lijn der voorvaderen van Ane G. Witteveen**, A.G. Witteveen, 161 bl. met veel foto's en kaarten, A-4 formaat. Verkrijgbaar bij de schrijver (0519 --349096)

Dit boek onderscheidt zich van andere genealogieën omdat de nadruk ligt op de beschrijving van de genoemde personen en minder op de gebruikelijke gegevens van geboorte, huwelijk enz. Al bij de verklaring van de familienaam (veen dat gekenmerkt werd door het witte wollegras) blijkt dat door een uitvoerige beschrijving van de vervening rond Noordwolde. De schrijver geeft alleen een beschrijving van zijn rechtstreekse voorouders, van vader op zoon, waarbij wel in het kort de andere kinderen van het gezin worden behandeld. Steeds wordt geprobeerd ook enig inzicht in leven en handelswijze, aan de hand van tientallen archiefstukken, van de personen te geven. Een zoektocht langs woonplaatsen Lemmer, Amsterdam, Heerenveen en Sneek brengt de lezer daarom ook veel politieke, sociale, kerkelijke en economische wederwaardigheden. Op twee plaatsen wijkt de schrijver af: Barteld, de broer van voorouder Ane, krijgt een uitvoerige beschrijving omdat hij meedeed aan de Tiendaagse Veldtocht; Barteld, broer van voorouder Siebe, omdat hij meedeed aan de Atjeh-oorlog maar vooral bootsman was tijdens een Poolreis naar Nova Zembla. Het is jammer dat in dit zeer lezenswaardige boek, afgesloten met een kort historsch overzicht, een register ontbreekt.

Over onze auteurs:

Reinder H. Postma werd in 1956 geboren in Ee, volgde een onderwijzersopleiding en is directeur van een basisschool in Oudwoude. Publiceerde familieboeken Postma en Hiemstra en een kwartierstaat-genealogie Te Nijenhuis. Speciale belangstelling voor heraldiek.
Eimert Smits, geboren 1946 te Dokkum. Na LS en ULO-B al meer dan 30 jaar werkzaam als vertegenwoordiger. Heeft een brede belangstelling voor regionale geschiedenis en doet veel aan genealogisch onderzoek. Publiceerde over deze onderwerpen reeds enige boeken. Huidig onderzoek de kadastrale geschiedenis van Dokkumer panden.
David van der Werff: geboren 1922 te Leiden, volgde een technische opleiding, werkzaam bij Werkspoor, functie-analist bij de gemeente Utrecht en organisatie-deskundige bij Ministerie van Sociale Zaken. Gepensioneerd sinds 1984. Vader en twee grootvaders afkomstig uit Dokkum vandaar terugkeer naar Dokkum. Familie-onderzoek naar Van der Werff, Houtman, Feugen, Van Mekeren. Publiceerde eerder negendelige series Van der Werff en Houtman in De Sneuper.

INHOUDSOPGAVE

105	Redactioneel	O.F. Vos
105	Bestuurlijk	L. Meerema
106	Ledennieuws	E. Smits

Genealogie

108	Familie Van der Werff, aanv. 6	D. v.d. Werff
115	Kwartierstaat Werdina Ferblans Gorter	R.H. Postma
124	Kwartierstaat Lammert Jans Odinga	E. Smits

Streekgeschiedenis

134	Geneesk. situatie Dokkum 16e-20e (6,7)	L. Meerema
142	Pytter Boomsma, distillateur te Dokkum	F. Boomsma
147	Middenstand Dokkum, eind 19e eeuw, 1	E. Smits

Varia

153	De Beam fan Belofte	G. Damsma
154	Huis Ter Noord, 325 jaar beurtvaart	R. Tolsma
155	Het Geslacht Witteveen	R. Tolsma
156	Over onze auteurs	
156	Inhoudsopgave	